

V3 in het Nederlands

Eindwerkstuk BA Taal- en Cultuurstudies
Faculteit Geesteswetenschappen
Universiteit Utrecht

Jorik Geutjes
Studentnummer 3341291

Juli 2011

Begeleider: Dr. Marjo van Koppen

Inhoudsopgave

Abstract	3
1. Inleiding	4
2. Analyses	5
2.1 Barbiers' (1995a) analyse	5
2.1.1 Data	5
2.1.2 De analyse	5
2.1.3 Kritiek op Barbiers' analyse	8
2.2 Van Craenenbroecks (z.j.) analyse	11
2.2.1 Data	11
2.2.2 De analyse	13
2.2.3 Kritiek op Van Craenenbroecks analyse	17
2.3 Haegemans (2010) analyse	18
2.3.1 Data	19
2.3.2 Structuur van de linkerperiferie	20
2.3.3 Analyse van non-adjacent SAI	21
2.3.4 De analyse van de V3-constructie	23
2.3.5 Kritiek op Haegemans analyse	24
3. Vergelijking	25
3.1 Eigenschappen van de V3-constructie	25
3.1.1 De constituentvolgorde	25
3.1.2 Bijwoorden in een V3-constructie	25
3.1.3 Lange afstandsverplaatsing	25
3.1.4 Recursie	25
3.2 Verschillen/overeenkomsten in de analyses	26
3.2.1 De constituentvolgorde	26
3.2.2 Bijwoorden in een V3-constructie	26
3.2.3 Lange afstandsverplaatsing	27
3.2.4 Recursie	27
3.2.5 Samenvatting	28
3.3 Verenigbaarheid van de analyses	28
3.3.1 Barbiers (1995a) + Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010)	28
3.3.2 Van Craenenbroeck + Haegeman	28
3.3.3 De analyse	29
3.3.4 Overgebleven vraagstukken	32
4. Conclusie	32
5. Bibliografie	34

Abstract

The Dutch language is generally considered to be V2. However, in some cases the finite verb appears in the third position, creating a V3-sentence. Usually temporal and locative adverbs preceding the verb are involved in this type of sentences. Three authors, Barbiers (1995), Van Craenenbroeck (n.d.) and Haegeman (2010) each give an explanation for this syntactic phenomenon. This bachelor thesis reviews these explanations and compares them. A unified theory of Van Craenenbroeck's and Haegeman's account will prove to be the best explanation for the Dutch V3-construction.

1. Inleiding

De Nederlandse taal wordt traditioneel geclassificeerd als een 'verb second' taal, kortweg V2. In hoofdzinnen verplaatst het finiete werkwoord namelijk naar de tweede plaats in de zin. Voor het werkwoord kan een willekeurige andere constituent geplaatst worden, zoals het subject (1), het object (2), een PP (3) of een wh-element (4).

- (1) Jan leest in de tuin een boek.
- (2) Een boek leest Jan in de tuin.
- (3) In de tuin leest Jan een boek.
- (4) Waar leest Jan een boek?

De gangbare analyse in termen van x-bar theorie is dat het werkwoord verplaatst naar het hoofd van de CP, de positie waar in bijzinnen het voegwoord staat (Den Besten 1989). Er is maar één positie links van deze C-positie waar de overige constituenten naartoe kunnen verplaatsen, namelijk Spec,CP. Aangezien dit de enige positie links van C° is kan er maar één maximale projectie voor het finiete werkwoord staan. Op deze manier komt V2 tot stand.

De Algemene Nederlandse Spraakkunst (Geerts 1984) vermeldt echter voorbeelden van zinnen die niet overeenkomen met deze volgorde. In deze zinnen staat het finiete werkwoord op de derde plaats, achter twee andere woordgroepen. Bijvoorbeeld (5) waarin respectievelijk het subject 'de krant' en een adverbium 'gisteren' voor het finiete werkwoord staan:

- (5) De krant gisteren meldde het voorval niet.

Deze specifieke constructie, vanaf nu 'V3-constructie' genoemd, is vanuit taaltheoretisch perspectief van belang, omdat het een uniek licht werpt op de linkerperiferie van de zin. De combinaties die mogelijk zijn in de linkerperiferie kunnen ons meer inzicht bieden in de structuur van de linkerperiferie van V2-talen en het concept V2 in het algemeen. De reden hiervoor is uiteraard dat V3 een uitzondering vormt op de restricties die normaal gezien gelden in een V2-taal. Een adequate analyse van V3 in het Nederlands beperkt zich niet alleen tot data zoals (5), maar doet ook voorspellingen over en geeft verklaringen voor vergelijkbare verschijnselen in andere talen. Bovendien wordt de linkerperiferie als hoogst gelegen functioneel domein beschouwd als brug tussen het zinsdomein enerzijds en factoren betreffende de discourse anderzijds. Analyses kunnen daarom niet beperkt worden tot louter syntaxis, maar bestrijken meerdere linguïstische subdisciplines, waaronder de semantiek en wellicht ook de pragmatiek. Een ogenschijnlijk simpel fenomeen als de V3-constructie kan in dit opzicht meer inzicht bieden in de mogelijkheden en de beperkingen van het menselijk taalvermogen.

Barbiers (1995a), Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010) verklaren dit syntactische verschijnsel op verschillende manieren. In deze bachelorscriptie vergelijk ik deze drie analyses van de Nederlandse V3-constructie zoals in (5). Ik bespreek eerst, in paragraaf 2.1, de analyse van Barbiers en de kritiek op deze analyse. Vervolgens komt in paragraaf 2.2 de analyse van Van Craenenbroeck aan bod, en de kritiek op zijn analyse. Hierop volgt in paragraaf 2.3 de analyse van Haegeman, en de kritiek erop. In paragraaf 3.1 geef ik een overzicht van enkele karakteristieke kenmerken van de V3-constructie en in paragraaf 3.2 vergelijk ik de analyses aan de hand van deze kenmerken. In paragraaf 3.3 geef ik aan in hoeverre de verschillende benaderingen verenigbaar zijn. In paragraaf 4 kom ik ten slotte tot een conclusie.

2. Analyses

2.1 Barbiers' (1995a) analyse

2.1.1 Data

Barbiers vertrekt in zijn analyse van de V3-constructie, die hij 'Pseudo-DP' noemt, vanuit de hypothese dat wat in de constructie voor het finiete werkwoord staat één constituent vormt. Hij houdt hiermee het V2-principe van het Nederlands in stand. De reden die hij voor deze hypothese geeft is dat er in een V3-constructie niet twee argumenten voor het finiete werkwoord kunnen staan, zoals in (6), waar zowel het subject 'Jan' als het object 'de krant' voor het finiete werkwoord 'leest' staat.

(6) *Jan de krant leest in de tuin.

Verder geeft Barbiers een drietal kenmerken van de adverbia in de V3-constructie, die van belang zijn in zijn analyse. Ten eerste laat Barbiers zien dat het bijwoord in een V3-constructie niet van positie kan wisselen met de DP. Een V3-constructie waarin het bijwoord op de eerste plaats, de argument-DP op de tweede en het werkwoord op de derde plaats staat is ongrammaticaal, zoals (7) laat zien.

(7) *Gisteren de krant meldde het voorval niet.

Het tweede kenmerk dat Barbiers laat zien in zijn analyse is het bereik van het bijwoord. Volgens Barbiers moet er een onderscheid gemaakt worden tussen woordgroepen als 'de krant gisteren' (zoals in 5) en 'de krant van gisteren'. Intuïtief zijn deze twee woordgroepen wellicht vergelijkbaar, maar het verschil tussen de twee blijkt uit zinnen als (8) en (9), die laten zien dat het bijwoord in een V3-constructie semantisch bereik heeft over de gehele zin, terwijl het bijwoord in 'de krant van gisteren' slechts bereik heeft over de DP waar het in staat.

(8) *Die man gisteren vertelde vandaag de waarheid.

(9) Die man van gisteren vertelde vandaag de waarheid.

De combinatie van de temporele adverbia 'gisteren' en 'vandaag' in de zelfde zin maken (8) ongrammaticaal. De bijwoorden 'gisteren' en 'vandaag' zijn qua betekenis in tegenspraak met elkaar, omdat ze verschillende momenten aanduiden waarop de gebeurtenis plaatsvindt die de zin uitdrukt. Zin (7) is daarentegen grammaticaal, omdat in dit geval 'gisteren' niet het moment van de gebeurtenis aanduidt, maar een bepaling is bij de DP 'die man'.

Het derde kenmerk dat Barbiers geeft betreft het type bijwoord dat in de V3-constructie voor kan komen. Evenals temporele adverbia zoals 'gisteren' (zie 5) kunnen bepaalde locatieve adverbia in eenzelfde structuur voorkomen, zoals in (10). Dat het bereik van het bijwoord hetzelfde is als in (5) blijkt uit de ongrammaticaliteit die ontstaat wanneer een contrastief bijwoord ingevoegd wordt. Adverbia van frequentie (11) en modaliteit (12) zijn minder goed mogelijk, en bijwoorden van hoedanigheid (13) zijn uitgesloten in de V3-constructie.

(10) Die man in de tuin staat (*binnen) te praten.

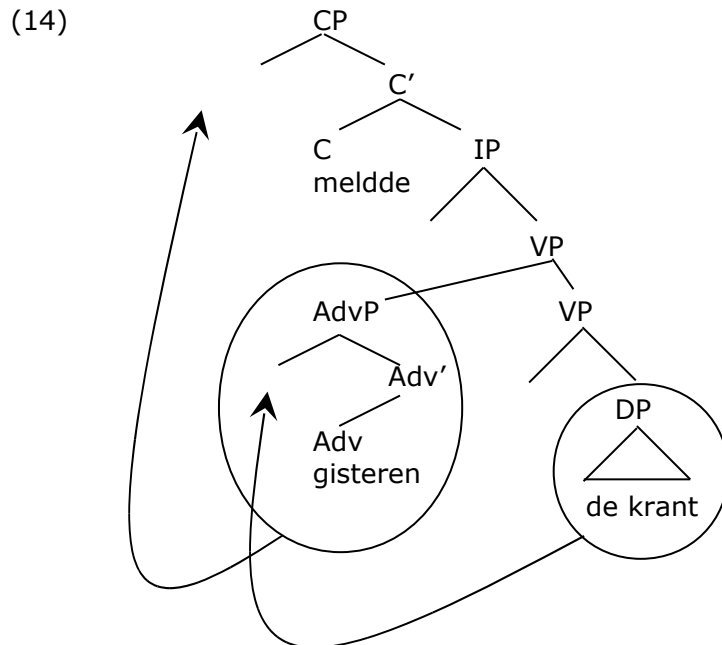
(11) ?Oude mannen vaak bewaken (*soms) de parkeergarage.

(12) ?Die zieke oude man waarschijnlijk heeft haar (*beslist) gebeld.

(13) *Het gedicht perfect heeft het meisje voorgedragen.

2.1.2 De analyse

Barbiers beargumenteert dus dat de V3-constructie in essentie geen V3 is, maar verkapte V2. Het argument en het adverbium vormen één constituent. Zin (8) laat echter zien dat het bijwoord geen bepaling is bij de DP. Als het bijwoord in de V3-constructie ingebed is in de DP, zoals het geval is bij 'die man van gisteren' in (9), zou volgens Barbiers het bijwoord geen betrekking kunnen hebben op een projectie buiten de DP. Dat is echter wel het geval, en daarom draait hij de zaak in zijn analyse om: hij zegt dat de Pseudo-DP geen DP is, maar een adverbiale projectie. Onderstaande boomstructuur (14) laat de structuur van deze ingebedde adverbiale projectie zien.

De argument-DP verplaatst volgens Barbiers uit de basispositie in de VP naar de specificieerderpositie van de adverbiale projectie AdvP. In zijn geheel verplaatst deze projectie dan naar Spec,CP.

Als ondersteuning voor zijn analyse laat Barbiers zien dat deze combinatie van een DP en een bijwoord geen DP vormt. Barbiers geeft als argument bijvoorbeeld (15), waarin de Pseudo-DP op een objectpositie staat, en (16) waarin de constructie het predicaat van een small clause vormt. Aangezien op deze specifieke posities volgens Barbiers alleen DP's kunnen staan, concludeert hij dat de combinatie van een argument-DP en een bijwoord zoals in de V3-constructie geen complexe DP kan zijn.

(15) ... dat Jan snel de krant (*gisteren) heeft gelezen

(16) Ik weet dat die prop de krant (*gisteren) is.

Als evidentie voor de verplaatsing van de DP naar de specificieerderpositie van de adverbiale projectie geeft Barbiers een test met focuspartikels, zoals 'pas' en 'maar'. Deze partikels kunnen ofwel een numerieke ofwel een temporele interpretatie hebben, afhankelijk van hun syntactische positie. Ze kunnen echter alleen een numerieke interpretatie hebben wanneer ze een PP of DP met een telwoord of de basispositie ervan direct c-commanderen. Dit wordt geïllustreerd in (17ab) en (18).

(17) a Ik denk dat Jan pas twee boeken gelezen heeft.

b [Twee boeken]_i denk ik dat Jan pas t_i gelezen heeft.

(18) Ik zei dat er pas iemand EEN boek had gelezen.

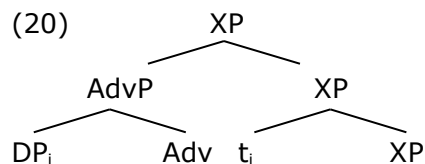
In (17ab) heeft het focuspartikel 'pas' een numerieke interpretatie. Het partikel heeft hier immers betrekking op de hoeveelheid boeken. In (17a) c-commandeert 'pas' de DP met het telwoord 'twee boeken' dan ook direct. In (17b) echter c-commandeert het

focuspartikel 'pas' de telwoord-DP niet direct, maar omdat 'pas' toch een numerieke interpretatie heeft moet er dus sprake zijn van verplaatsing, waarbij 'pas' de basispositie van de DP c-commandeert. In (18) verhindert de DP 'iemand' dat het focuspartikel 'pas' de telwoord-DP 'een boek' direct c-commandeert. Daarom is er geen sprake van een numerieke interpretatie van 'pas', maar een temporele.

Deze verplaatsingstest past Barbiers toe op de samengestelde adverbiale projecties. In (19abc) is er sprake van een numerieke interpretatie van het focuspartikel 'maar'. In (19a) c-commandeert 'maar' de telwoord-DP 'één bezoeker' direct. In zin (19b) en (19c) c-commandeert het partikel de DP 'één bezoeker' echter niet direct, dus moet er sprake zijn van verplaatsing.

- (19) a ... dat ik gisteren maar één bezoeker gesproken heb.
 b ... dat ik [[EEN bezoeker]_i gisteren] maar t_i gesproken heb.
 c [EEN bezoeker gisteren] heb ik maar gesproken.

De reden voor de verplaatsing van de DP naar de specificieerderpositie van de adverbiale projectie is volgens Barbiers van semantische aard. De verplaatsing van de DP naar de specificieerderpositie van de adverbiale projectie zorgt er volgens Barbiers voor dat er een specifieke semantische relatie ontstaat tussen de DP en het bijwoord. Barbiers (1995b) formuleert namelijk het *Principle of Semantic Interpretation (PSI)*¹ dat zegt dat een element Z een S(emantische)-relatie tot stand brengt tussen element X en element Y als en slechts als element X element Z direct c-commandeert en Z element Y. In onderstaande structuur (20) is er sprake van een dergelijke S(emantische)-relatie tussen de DP en zijn spoor, omdat de DP het bijwoord direct c-commandeert en het bijwoord het spoor van de DP direct c-commandeert. Aangezien het bijwoord volgens de definitie van Barbiers (1995b) de S-relatie tot stand brengt, en de DP en zijn spoor gecooïndexeerd zijn, wordt het bijwoord automatisch een predicaat van de DP.

De strikte definitie van de PSI voorspelt dat wanneer deze structuur, en daarmee de directe c-commandeerrelatie tussen de DP en het bijwoord en tussen het bijwoord en het spoor van de DP, onderbroken wordt er geen reden tot verplaatsing is. Als de DP dan toch verplaatst, leidt dit tot een ongrammaticale zin. Zin (21) is hiervan een voorbeeld. Het indirect object 'die man' onderbreekt het direct c-commanderen van het spoor van 'de krant' door het bijwoord 'gisteren'. Hierdoor is de reden voor de verplaatsing (de semantische relatie tussen bijwoord en argument) verdwenen en wordt de zin met de verplaatsing dus afgekeurd.

- (21) *Ik weet dat ik [[de krant]_i gisteren] die man t_i heb gegeven.

De specifieke structuur van de complexe adverbiale projectie en de predicaatsrelatie die met deze structuur gepaard gaat, verklaart volgens Barbiers ook de constituentvolgorde van de V3-constructie. Zoals hierboven beschreven is, kan het bijwoord in een V3-constructie immers wel achter de DP staan, maar niet ervoor. Dit gegeven volgt volgens Barbiers uit de structuur van de Pseudo-DP, omdat de DP in de specificieerderpositie van

¹ Principle of Semantic Interpretation (PSI):

(i) Z establishes a S(emantic)-relation between X and Y iff X immediately c-commands Z and Z immediately c-commands Y

(ii) Z is a predicate of X iff Z establishes a S(emantic)-relation between X and Y, and X and Y are coindexed Immediate c-command:

X immediately c-commands Y iff X c-commands Y and there is no Z such that X c-commands Z and Z c-commands Y. (Barbiers 1995b)

het bijwoord kan staan, maar niet andersom. Het bijwoord kan niet in de specificierpositie van de DP staan, wat zou leiden tot de volgorde Adv-DP.

Dat er een DP kan staan in de specificierpositie van de adverbiale projectie, wekt de voorspelling dat er ook andere projecties op die positie kunnen staan en een S-relatie tot stand kunnen brengen. Wanneer een PP bijvoorbeeld op die positie staat zou er een S-relatie tussen die PP en het bijwoord ontstaan. Bovendien zou er sprake zijn van een V3-constructie waarin de PP op de eerste positie staat en het bijwoord op de tweede plaats. Dat deze voorspelling klopt illustreert zin (22a), waarin de PP 'in het café' op de eerste plaats staat, en het bijwoord 'vanmorgen' op de tweede plaats voor het finiete werkwoord. In tegenstelling tot de volgorde DP-Adv is het voor de volgorde PP-Adv wel toegestaan om van positie te wisselen (zie 22b), omdat de adverbiale projectie ook in de specificierpositie van de PP kan staan. Met andere woorden, twee bijwoordelijke bepalingen kunnen in een V3-constructie allebei een predicaatsrelatie tot stand brengen en de volgorde van deze twee constituenten is vrij.

- (22) a In het café vanmorgen heb ik koffie gedronken.
b Vanmorgen in het café heb ik koffie gedronken.

Kortom, volgens Barbiers is er in het geval van een V3-constructie sprake van één constituent voor het finiete werkwoord. Deze constituent is een adverbiale projectie met een maximale projectie in haar specificierpositie. Deze maximale projectie verplaatst naar de specificierpositie van de adverbiale projectie om een semantische relatie tot stand te brengen.

2.1.2 Kritiek op Barbiers' analyse

Van Craenenbroeck (z.j.) bekritiseert de analyse van Barbiers. De kritiek richt zich met name op de categorisering van de Pseudo-DP als een adverbiale projectie en op de test met focuspartikels.

Van Craenenbroeck vertrekt vanuit Barbiers' voorbeelden (15) en (16). Deze voorbeelden zijn voor het gemak van de lezer hieronder herhaald als (23) en (24).

- (23) ... dat Jan snel de krant (*gisteren) heeft gelezen
(24) Ik weet dat die prop de krant (*gisteren) is.

Barbiers gebruikt deze twee voorbeelden om aan te tonen dat de twee constituenten voor het werkwoord in een V3-constructie geen DP vormen, maar een bijwoordelijke constituent.² Echter, Van Craenenbroeck laat zien dat zin (23) en (24) ook ongrammaticaal kunnen zijn zonder te veronderstellen dat er zoiets is als een samengestelde adverbiale projectie. Het temporele bijwoord 'gisteren' mag immers überhaupt niet achter het hoedanigheidsbijwoord 'snel' staan, zie (25ab).

- (25) a Ik las gisteren snel de krant.
b *Ik las snel gisteren de krant.

Ook mag het bijwoord 'gisteren' volgens Van Craenenbroeck überhaupt niet op de predicaatspositie in de small clause in (24) staan. Een adverbium kan wel op die positie staan, zoals in (26), maar in (24) kan dat niet, omdat 'de krant' al op die positie staat.

- (26) Ik weet dat die dag gisteren was.

Met andere woorden, zoals de haakjes en de asterisk al aangeven zijn (23) en (24) ongrammaticaal omdat er een bijwoord ingevoegd wordt op een plek waar dat niet is

² De claim dat de complexe adverbiale projectie zich gedraagt als een bijwoord maakt Barbiers niet direct. Hij toont slechts aan dat de twee constituenten voor het finiete werkwoord geen DP vormen. Maar, vanwege Barbiers' aanname dat de DP in de adverbiale projectie staat is het veronderstellen van adverbiaal gedrag door Van Craenenbroeck in mijn optiek een logische gevolgtrekking.

toegestaan, en niet omdat op die specifieke plek een complexe adverbiale projectie staat die zich niet als een DP gedraagt, maar als een bijwoord.

Ook stelt Van Craenenbroeck dat het categoriseren van de gecombineerde constituenten als een bijwoord leidt tot tenminste drie verkeerde voorspellingen. Ten eerste kunnen temporele adverbia zoals 'gisteren' links van het subject in een ingebedde bijzin staan (zie 27a). Als de Pseudo-DP een adverbiale projectie zou zijn, zoals Barbiers voorstelt, dan zou deze adverbiale projectie dus ook voor het ingebedde subject moeten kunnen voorkomen. Dat dit niet het geval is blijkt uit (27b), waar 'dat boek gisteren' tussen het voegwoord 'dat' en het subject 'Jan' in een bijzin staat.

- (27) a ... dat gisteren Jan dat boek verkocht heeft.
b *... dat [[dat boek] gisteren]_i Jan t_i verkocht heeft.

Ten tweede kunnen vooropgeplaatste adverbia contrastieve prosodische nadruk krijgen, zoals in (28a). De complexe adverbiale projectie kan deze nadruk echter niet krijgen, zoals zin (28b) laat zien.

- (28) a GISTEREN heeft Jan de krant gelezen, niet VANDAAG.
b *De krant GISTEREN heeft Jan gelezen, niet VANDAAG.

Ten derde is lange afstandsverplaatsing mogelijk met bijwoorden. In (29a) bijvoorbeeld verplaatst het bijwoord 'gisteren' uit de bijzin naar de eerste positie in de hoofdzin. Deze verplaatsing zou dus ook met Barbiers' adverbiale projectie mogelijk moeten zijn. Zin (29b) laat het tegendeel zien.

- (29) a Gisteren_i zegt Jan dat hij Marie t_i heeft gezien.
b *Dat boek gisteren_i zegt Jan dat Marie t_i heeft gelezen.

Ook de focuspartikeltest vormt volgens Van Craenenbroeck geen evidentie voor het bestaan van Barbiers' Pseudo-DP. Barbiers laat met zin (30a) zien dat de DP is verplaatst, omdat het focuspartikel 'maar' de basispositie van de DP c-commandeert. Echter, het is onduidelijk waar de DP precies naartoe verplaatst. Het temporele bijwoord 'gisteren' kan namelijk ook in zin (30b) voor het DP-object 'een bezoeker' komen te staan, of zoals in zin (30c) achter het spoor van de DP. Met andere woorden, de DP is inderdaad verplaatst, maar volgens Van Craenenbroeck wijst niets erop dat de DP verplaatst naar de specificierderpositie van de adverbiale projectie.

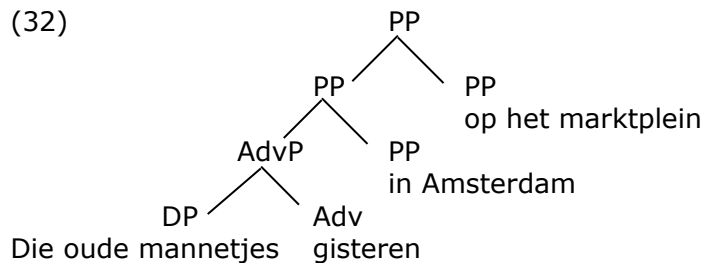
- (30) a ... dat ik [EEN bezoeker]_i gisteren maar t_i gesproken heb.
b ... dat ik gisteren [EEN bezoeker]_i maar t_i gesproken heb.
c ... dat ik [EEN bezoeker]_i maar t_i gisteren gesproken heb.

De data in (30) geven volgens Van Craenenbroeck geen aanleiding om aan te nemen dat de DP verplaatst naar de specificierderpositie van de adverbiale projectie. Bovendien zet Van Craenenbroeck vraagtekens bij de reden voor de verplaatsing van de DP naar Spec,AdvP. Het is immers zeer onduidelijk wat het precies betekent voor een DP om een predicaatsrelatie aan te gaan met het adverbium. Dit wordt ook niet nader gespecificeerd door Barbiers.

Aan Van Craenenbroecks kritiek kan worden toegevoegd dat in Barbiers' analyse het recursieve karakter van de V3-constructie ontbreekt. Er kunnen namelijk meerdere temporele en locatieve elementen voor het finiete werkwoord staan. In zin (31) bijvoorbeeld staan achter het argument 'de krant' en het bijwoord 'gisteren' twee locatieve bijwoordelijke bepalingen.

- (31) Die oude mannetjes gisteren in Amsterdam op het marktplein meldden het voorval niet.

In principe kunnen oneindig veel adjuncten in deze structuur voorkomen, zonder dat de zin ongrammaticaal wordt. Structureel gezien zou Barbiers' analyse deze observatie kunnen verklaren door te veronderstellen dat wanneer de argument-DP in de specificierpositie van de adverbiale projectie is beland, deze projectie op zijn beurt verplaatst naar de specificierpositie van een andere adverbiale of prepositionele projectie. De structuur van de voorop geplaatste constituent in (31) zou er in dat geval als (32) uitzien.

Deze observatie hoeft dus niet problematisch te zijn voor de analyse van Barbiers, mits er wordt aangenomen dat de verplaatste adverbiale projectie op zijn beurt ook een S-relatie tot stand kan brengen. Als de DP 'de krant' met verplaatsing een S-relatie tot stand brengt doordat het adverbium 'gisteren' zijn spoor c-commandeert, kan de adverbiale projectie ook door middel van verplaatsing een S-relatie tot stand brengen, waarbij de PP zijn spoor c-commandeert. Toch blijft het ook in dit geval onduidelijk wat het precies betekent voor een complexe adverbiale projectie om een S-relatie aan te gaan met een PP.

In tegenstelling tot de recursie in de V3-constructie kan casus daadwerkelijk een probleem vormen voor de analyse van Barbiers. Een argument-DP moet voorzien worden van naamval. Het is onduidelijk hoe en wanneer argument-DP's in de V3-constructie naamval verkrijgen. Laten we ons beperken tot het onderwerp en laten we uitgaan van de tamelijk standaard aanname dat een DP naamval krijgt in het inflectionele domein. Wanneer de DP eerst naar een projectie verplaatst waar casus toegekend wordt, bijvoorbeeld Spec,IP, dan voorspellen we dat hij alleen kan doorverplaatsen naar de specificierpositie van de adverbiale projectie als deze projectie hoger in de zinsstructuur ligt. Verplaatsing naar een positie lager in de structuur zou countercyclisch zijn en dus op zijn minst opmerkelijk genoemd mogen worden. Desalniettemin is een dergelijke aanname nodig wanneer aangenomen wordt dat het bijwoord wordt basisgegeneerd in een positie lager dan het onderwerp. Wellicht dat het argument eerst naar Spec,AdvP verplaatst, en vervolgens van naamval voorzien wordt, maar hoe en of dat mogelijk is wordt niet gespecificeerd binnen de analyse van Barbiers.

Ook voorspelt Barbiers analyse dat er meerdere argumenten voor het finiete werkwoord kunnen staan, ondanks dat er volgens Barbiers geen projectie in Spec,DP kan staan. Wanneer een argument is verplaatst naar Spec,AdvP om een S-relatie tot stand te brengen zou er immers nog een argument dezelfde verplaatsing kunnen ondergaan. In (33) bijvoorbeeld is het subject volgens Barbiers verplaatst naar Spec,AdvP. Vervolgens is de adverbiale projectie verplaatst naar voren. Wanneer echter laag in de structuur het object 'de krant' ook naar Spec,AdvP verplaatst om een S-relatie te realiseren en deze adverbiale projectie naar voren verplaatst, ontstaat een ongrammaticale zin (34).

(33) Die man gisteren gaf de krant aan Marie.

(34) *De krant die man gisteren gaf aan Marie.

De enige aanname die hier nodig is, is dat er meerdere specificierposities in de adverbiale projectie beschikbaar zijn om argumenten naartoe te verplaatsen. Er is echter niets in Barbiers' analyse dat er op wijst dat dit niet mogelijk is.

Tot slot wordt Barbiers' eigen observatie over de onmogelijkheid van het voorkomen van hoedanigheidsbijwoorden in complexe adverbiale projecties ook niet

verklaard binnen zijn analyse. Zoals zin (13), hieronder herhaald als (35), laat zien kan het hoedanigheidsbijwoord 'perfect' niet voorkomen in een V3-constructie.

(35) *Het gedicht perfect heeft het meisje voorgedragen.

Barbiers analyse geeft echter geen reden waarom de DP 'het gedicht' in dit geval geen S-relatie tot stand zou kunnen brengen. Volgens Barbiers zou deze zin dus grammaticaal moeten zijn, wat niet het geval is.

Kortom, volgens Van Craenenbroeck leidt de categorisering van de Pseudo-DP als een adverbiale projectie tot verkeerde voorspellingen en geeft de focuspartikeltest geen evidentie voor de verplaatsing van een argument naar de specificerderpositie van een adverbiale projectie. Ook is de predicaatsrelatie tussen een DP en een bijwoord een ongespecificeerd punt in Barbiers analyse, evenals eventuele predicaatsrelaties tussen complexe adverbialen en PP's of AdvP's in een V3-constructie. Bovendien is het onduidelijk hoe en of argumenten in een V3-constructie voorzien worden van naamval en voorspelt Barbiers dat er meerdere argumenten voor het finiete werkwoord kunnen staan. Tot slot gaat Barbiers niet in op het onderscheid tussen temporele bijwoorden en bijwoorden van hoedanigheid met betrekking tot het verschijnen in de V3-constructie. Dit onderscheid speelt daarentegen een grote rol in de analyse van Van Craenenbroeck.

2.2 Van Craenenbroecks (z.j.) analyse

2.2.1 Data

Van Craenenbroeck start zijn analyse met een observatie die niet te verklaren valt in termen van Barbiers' (1995a) Pseudo-DP. Zoals de zinnen (5) en (10) tot en met (13), hier herhaald als (36a-e), laten zien kunnen sommige bijwoorden beter in een V3-constructie geplaatst worden dan andere.

- (36) a De krant gisteren meldde het voorval niet.
b Die man in de tuin staat (*binnen) te praten.
c ?Oude mannen vaak bewaken (*soms) de parkeergarage.
d ?Die zieke oude man waarschijnlijk heeft haar (*beslist) gebeld.
e *Het gedicht perfect heeft het meisje voorgedragen.

Temporele en locatieve adverbialen (36a-b) zijn gebruikelijker in de constructie dan modale bijwoorden en bijwoorden van frequentie (36c-d). Bijwoorden van hoedanigheid (36e) zijn uitgesloten. Van Craenenbroeck laat zien dat exact dezelfde verdeling van grammaticaliteitsoordelen terug te vinden is bij adverbialen die tussen het voegwoord en het subject in een bijzin staan:

- (37) a Ik heb gehoord dat *gisteren* de directeur Marie gekust heeft.
b Ik denk dat *in de tuin* de bomen in volle bloei staan.
c ?Ze zeggen dat *waarschijnlijk* de dief een boete zal krijgen.
d ?Ik denk dat *vaak* de ouders de schuld krijgen van een dergelijk voorval.
e *Ik denk dat *perfect* Jan het gedicht heeft voorgedragen.

Van Craenenbroeck laat vervolgens zien dat wanneer het bijwoord links van het subject in een bijzin staat het bijwoord niet neutraal is qua informatiestructuur. Immers, het kan geen antwoord geven op een vraag naar nieuwe informatie (zie 38c). Wanneer het op de neutrale basispositie staat is het bijwoord wel neutraal en kan het wel een wh-vraag beantwoorden (zie 38b).

- (38) a Wanneer denk je dat Jan dat boek gaat verkopen?
b Ik denk dat Jan dat boek morgen gaat verkopen.
c #Ik denk dat morgen Jan dat boek gaat verkopen.

Volgens Van Craenenbroeck komt zin (38c), hieronder herhaald als (39c), als antwoord op vraag (39a) beter uit de verf dan als antwoord op vraag (38a). In vraag (39a) is immers het temporele bijwoord 'gisteren' toegevoegd. Dit bijwoord vormt in het antwoord (39c) geen nieuwe informatie meer, maar herhaalt als het ware de context van de zin, i.e. de context van de gebeurtenis dat Jan een bepaald boek verkocht heeft. Deze specifieke lezing van het bijwoord als context staat centraal in de analyse van Van Craenenbroeck.

- (39) a Wat denk je dat er gisteren gebeurd is?
b Ik denk dat Jan gisteren dat boek verkocht heeft.
c Ik denk dat gisteren Jan dat boek verkocht heeft.

Andere observaties die Van Craenenbroeck presenteert en die van belang blijken voor zijn analyse van de V3-constructie betreffen verschillen tussen voorop geplaatste argumenten en voorop geplaatste adverbia. Ten eerste wordt een argument dat voor het finiete werkwoord staat in een hoofdzin benadrukt (zie 40a), maar locatieve of temporele adverbia hoeven volgens Van Craenenbroeck deze nadruk niet per se te krijgen (zie 40b). Opvallend is dat ook in dit geval modale adverbia kunnen voorkomen in onbenadrukte vorm (40c), maar bijwoorden van hoedanigheid niet (40d). Alleen de bijwoorden die in de V3-constructie kunnen voorkomen kunnen voorop geplaatst worden zonder dat ze benadrukt worden.

- (40) a *Dat boek / DAT BOEK heeft Jan gisteren gekocht.
b Gisteren / GISTEREN heeft Jan een boek gekocht.
c Waarschijnlijk / WAARSCHIJNLIJK heeft Jan die halsketting gestolen.
d *Snel / SNEL heeft Jan die auto gerepareerd.

Ten tweede kan er maar één argument voor het finiete werkwoord staan in een hoofdzin (41a), maar er kunnen meerdere bijwoordelijke bepalingen op die plek staan (41b).

- (41) a [_{Adv1} Gisteren] [_{Adv2} in Antwerpen] [_{Adv3} in aanwezigheid van de koning] kreeg Jan een onderscheiding.
b * [_{Arg1} Dat boek] [_{Arg2} aan Marie] heeft Jan gegeven.

Ten derde is lange afstandsverplaatsing mogelijk met argumenten. In (42a) bijvoorbeeld verplaatst het argument vanuit de bijzin naar de eerste positie van de hoofdzin, maar lange afstandsverplaatsing is alleen mogelijk met de benadrukte variant van de adverbia uit (40b), zoals in (42b) wordt aangetoond.

- (42) a Dat boek denk ik dat Jan gelezen heeft.
b *Gisteren / GISTEREN denk ik dat Jan Marie gekust heeft.

Van Craenenbroeck concludeert uit deze drie verschillen dat er een ander mechanisme dan argumentfronting verantwoordelijk is voor de verplaatsing van temporele en locatieve adverbia. Als verklaring voor het gedrag van deze typische V3-adverbia stelt Van Craenenbroeck dat deze adverbia in de linkerperiferie een zogenaamde 'scene-setting'-lezing krijgen. Temporele en locatieve adverbia en in mindere mate adverbia van frequentie en modaliteit zorgen voor een specifieke context, de scene-setting, waarbinnen de rest van de zin geïnterpreteerd moet worden. Bijwoorden van hoedanigheid kunnen een dergelijke scene-setting niet creëren, en behoren daarom niet tot deze categorie van adverbia.

Van Craenenbroeck bekijkt het syntactische gedrag van deze scene-setting adverbia in meer detail alvorens toe te komen aan de analyse van V3. Hij laat zien dat deze adverbia naar een specifieke positie verplaatsen vanuit een lager gelegen positie in de zin. Ze beginnen dus niet basisgegenereerd in de linkerperiferie van de zin. Van Craenenbroeck laat dit zien met een drietal toetsen, waaronder de hierboven besproken focuspartikeltest (43a), maar ook twee bindingstesten (43bc).

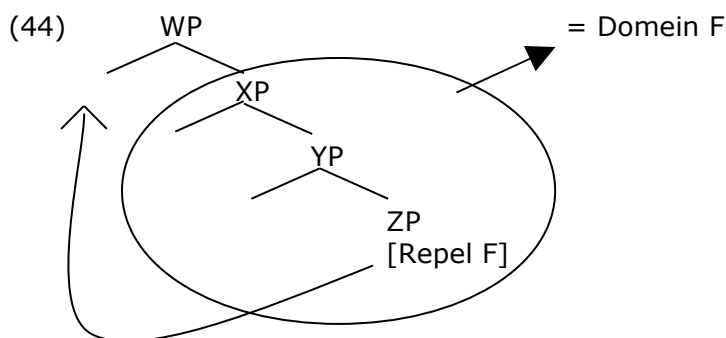
- (43) a ... dat [tijdens TWEE feesten]_i, Jan maar t_i gehuild heeft.
 b ... dat tijdens elkaars_i feestje [Jan en Piet]_i, in slaap gevallen zijn.
 c *... dat tijdens Jans_i feestje hij_i, in slaap gevallen is.

In (43a) draagt het focuspartikel 'maar' een numerieke interpretatie bij de DP 'twee feesten', maar hij c-commandeert de bijwoordelijke bepaling waar deze DP in staat niet. Ergo, er heeft verplaatsing plaatsgevonden, en 'maar' c-commandeert het spoor van de bijwoordelijke bepaling. In (43b) is er sprake van binding, waarbij de anafloor 'elkaars' gebonden wordt door het antecedent 'Jan en Piet'. Deze binding vindt plaats zonder dat het subject 'Jan en Piet' de anafloor c-commandeert. Deze staat immers hoger in de structuur dan 'Jan en Piet'. Omdat de zin desalniettemin grammaticaal is moet er verondersteld worden dat er verplaatsing en reconstructie heeft plaatsgevonden. Zin (43c) vormt een vergelijkbaar argument. In dit geval echter is de anafloor vervangen door een R-expressie. Bindingsconditie C stelt dat R-expressies niet gebonden mogen worden, oftewel er mag geen antecedent zijn dat de R-expressie c-commandeert. In (43c) is dit wel het geval. De R-expressie 'Jans' wordt hier gebonden door het gecoïndexeerde antecedent 'hij', al c-commandeert het antecedent 'hij' de R-expressie 'Jans' niet. Om de ongrammaticaliteit van (43c) te verklaren moet daarom verondersteld worden dat er verplaatsing en reconstructie plaatsgevonden heeft.

Samengevat laat Van Craenenbroeck zien dat dezelfde bijwoorden die voorkomen in de V3-constructie ook in bijzinnen tussen het voegwoord en het subject kunnen staan. Op die positie krijgen de bijwoorden een scene-setting-lezing, d.w.z. een lezing waarin de bijwoorden niet als nieuwe informatie dienen, maar een bepaalde context creëren waarbinnen de rest van de zin geïnterpreteerd moet worden. De bijwoorden verplaatsen naar deze specifieke positie vanuit een lager gelegen positie in de zin. Een ander mechanisme dan argumentfronting is volgens van Craenenbroeck verantwoordelijk voor deze verplaatsing.

2.2.2 De analyse

Volgens Van Craenenbroeck is er dus sprake van een scene-setting adverbium dat naar een specifieke positie vooraan in de zin verplaatst. De reden voor deze verplaatsing is volgens Van Craenenbroeck van morfosyntactische aard. Hij maakt hierbij gebruik van de theorie over de onderliggende oorzaak van verplaatsing die Platzack (1996) geeft. Platzack beargumenteert dat een feature genaamd [Repel F] op een element, dit element dwingt te verplaatsen uit het domein waar het in staat, d.w.z. de maximale projectie van het functionele hoofd dat het element bevat.

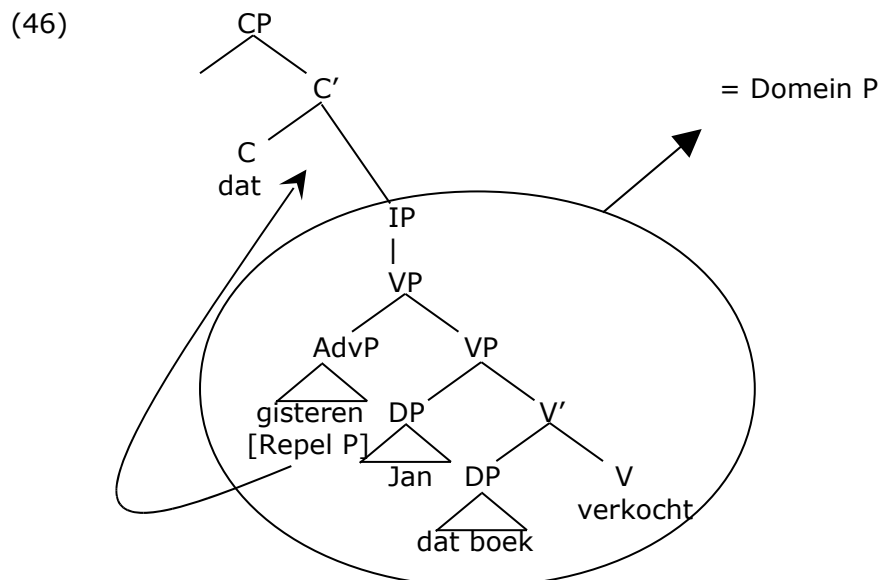
In bovenstaand voorbeeld (44) draagt het element ZP het feature [Repel F]. Het moet daarom verplaatst worden uit het domein F, in dit geval XP. Het element ZP verplaatst daarom naar WP, de eerste knoop die buiten het domein ligt. Deze verplaatsing is gebonden aan economierestricties. Het element ZP kan niet verplaatsen naar een positie die hoger ligt dan WP. Het element verplaatst naar de positie die het dichtst bij het domein ligt, in dit geval WP.

Geïnspireerd door Platzack (1996) stelt Van Craenenbroeck dat er in het geval van de V3-constructie niet een specifiek feature op een syntactisch hoofd zit dat het bijwoord naar zich toe trekt, maar dat de scene-setting adverbs gemarkeerd zijn met het feature [Repel P(roposition)]. Door dit feature wordt het bijwoord verdreven uit de propositie, dat Van Craenenbroeck in termen van x-bar theorie definieert als IP. Scene-setting adverbia behoren volgens Van Craenenbroeck namelijk niet tot de propositie van de zin, maar leveren een achtergrond waartegen de propositie moet worden afgezet. Daarom kunnen de adverbia niet in het propositionele domein blijven staan en is verdrijving het resultaat.

In een bijzin werkt dit als volgt. Zie de bijzin in (45).

(45) ... dat gisteren Jan dat boek verkocht.

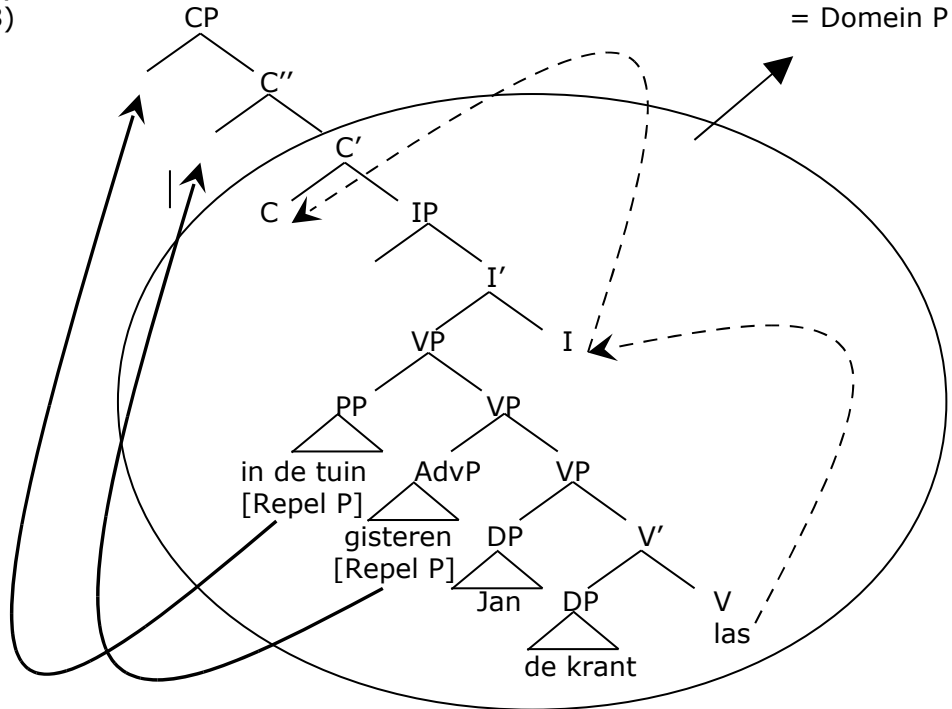
De boomstructuur in (46) laat de structuur van deze bijzin zien. Het temporele bijwoord 'gisteren' is gemarkeerd met [Repel P] en moet daarom verplaatsen uit het P-domein, oftewel IP. De adverbiale projectie verplaatst daarom naar een positie tussen het voegwoord 'dat' en het subject 'Jan', omdat deze positie het dichtst bij het P-domein ligt.

In een hoofdzin kan dit propositionele domein volgens Van Craenenbroeck als het ware 'opgerekt' worden door werkwoordsverplaatsing. Het finiete werkwoord verplaatst in een hoofdzin via tussenliggende hoofden naar C°. Deze positie behoort daardoor ook tot het propositionele domein waar het scene-setting materiaal niet kan staan. Een V3-constructie waarin twee bijwoordelijke bepalingen voor het finiete werkwoord staan wordt volgens deze theorie als volgt afgeleid. Zie zin (47) en de bijbehorende boomstructuur (48) op de volgende pagina.

(47) Gisteren in de tuin las Jan de krant.

(48)

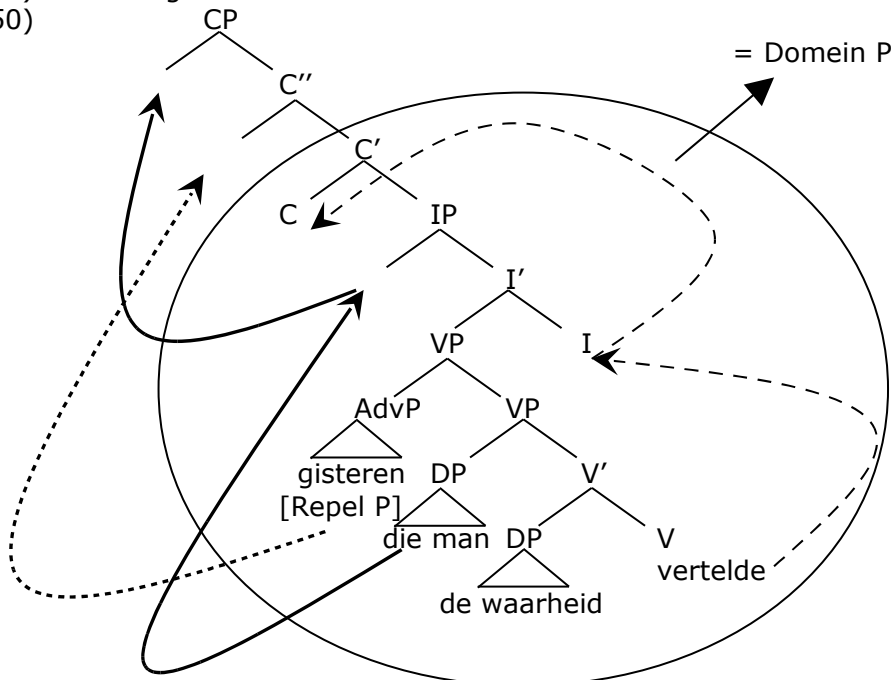

De twee bijwoordelijke bepalingen 'in de tuin' en 'gisteren' dragen het feature [Repel P] en moeten daarom uit het P-domein verplaatst worden. Dit domein wordt vergroot door de verplaatsing van het werkwoord 'las' naar C° via I°. De bijwoordelijke bepalingen verplaatsen daarom voorbij C° naar de eerste knopen in de CP die buiten het domein liggen.

Ook de V3-constructie waarin een argument en een bijwoord voor het finiete werkwoord staan kan verklaard worden aan de hand van deze theorie. De constructie is volgens Van Craenenbroeck het resultaat van twee syntactische processen. Het eerste is argumentfronting, ook wel topicalisatie genoemd. Dit begrip houdt in dat een constituent naar een hoog in de zinsstructuur gelegen plek verplaatst om een [+Top] feature te checken. Het tweede is de verplaatsing van het bijwoord door [Repel P]. Zie zin (49) en de bijbehorende boomstructuur (50).

(49) Die man gisteren vertelde de waarheid.

(50)

In dit voorbeeld verplaatst het werkwoord 'vertelde' via I° naar C°, waardoor het propositionele domein van de zin wordt uitgebreid. Het bijwoord 'gisteren' moet omwille van het feature [Repel P] uit dit domein verplaatsen, en landt in de CP. Vervolgens checkt het subject 'die man' het feature [+Top] door naar een tweede Spec,CP te verplaatsen, nadat deze constituent in het inflectionele domein voorzien is van naamval. De volgorde waarin topicalisatie en verdrijving door [Repel P] plaatsvinden is volgens Van Craenenbroeck niet van belang, aangezien het verplaatsingsmechanisme [Repel F] aan economierestricties onderhevig is. Wanneer een element verplaatst uit het domein waar hij in staat, verplaatst hij niet verder dan nodig is. Het bijwoord komt volgens Van Craenenbroeck door deze economierestrictie altijd op de tweede plaats te staan, net buiten het propositionele domein.

Met deze verklaring lost Van Craenenbroeck alle hierboven genoemde problemen voor de analyse van Barbiers op. Ten eerste levert Van Craenenbroeck een verklaring in termen van scene-setting voor het onderscheid tussen de adverbia die kunnen voorkomen in een V3-constructie en adverbia die dat niet kunnen. Alleen adverbia die een specifieke scene-setting context creëren, bijvoorbeeld locatieve of temporele adverbia, kunnen immers in de V3-constructie voorkomen. Ten tweede vormt de categorisering van Barbiers' Pseudo-DP geen probleem meer, omdat er hier sprake is van twee constituenten die voor het finiete werkwoord staan. Deze 'oplossing' is echter op zichzelf ook problematisch, omdat het tegenstrijdig is met het V2-principe. Ten derde is de onmogelijkheid van lange-afstandsverplaatsing van een Pseudo-DP verklaard. Zie (29b), hier herhaald als (51).

(51) *Dat boek gisteren zegt Jan dat Marie heeft gelezen.

De economierestrictie van [Repel F] is volgens Van Craenenbroeck verantwoordelijk voor deze ongrammaticaliteit. In (51) wordt het temporele bijwoord 'gisteren' namelijk uit de bijzin verdreven, maar het mag vanwege economie niet verder verplaatsen dan een positie vlak buiten het propositionele domein. Aangezien het bijwoord in (51) veel verder verplaatst dan het propositionele domein waar het aanvankelijk deel van uitmaakt, is de zin ongrammaticaal. Topicalisatie van een argument uit de bijzin gecombineerd met verdrijving van een scene-setting adverb uit het propositionele domein van de hoofdzin is daarentegen volgens Van Craenenbroeck wel mogelijk. Hij illustreert dit met zin (52), waarin het bijwoord 'waarschijnlijk' wordt verdreven uit het propositionele domein van de hoofdzin, en het argument 'dat cadeau' successief-cyclisch verplaatst naar de eerste positie van de hoofdzin.

(52) Dat cadeau waarschijnlijk heeft Jan gezegd dat Marie beslist mooi zal vinden.

Ten vierde bemoeilijkt casus de analyse van Van Craenenbroeck niet. De analyse van Barbiers heeft moeite met naamvalstoekenning, omdat het argument dat in de specificerderpositie van de adverbiale projectie staat niet verplaatst naar het inflectionele domein om naamval te verkrijgen. Dit is niet problematisch voor de analyse van Van Craenenbroeck omdat in deze analyse het argument geen bijzondere verplaatsing ondergaat die naamvalstoekenning zou kunnen belemmeren. Een argument in een V3-constructie kan bijvoorbeeld casus toegekend krijgen in Spec,IP alvorens door te verplaatsen naar Spec,CP omwille van topicalisatie.

Van Craenenbroeck stelt dus dat de bijwoorden in V3-constructies speciale scene-setting adverbs zijn, die uit het propositionele domein van de zin, oftewel IP, worden verdreven door het morfosyntactische feature [Repel P]. Deze verplaatsing is aan een economierestrictie onderhevig. In bijzinnen verplaatst het bijwoord daarom naar een positie die vlak buiten de IP ligt. In hoofdzinnen wordt het propositionele domein opgerekt tot C° door werkwoordsverplaatsing. In het geval van V3-constructies met twee adverbia voor het finiete werkwoord zijn deze twee dus volgens Van Craenenbroeck allebei verdreven uit het P-domein en in de CP beland. Wanneer er ook een argument voor het finiete werkwoord staat in een V3-constructie, is deze volgens de analyse van Van Craenenbroeck daarheen verplaatst omwille van topicalisatie. De volgorde waarin de

verplaatsingsmechanismen topicalisatie en [Repel P] plaatsvinden is volgens Van Craenenbroeck niet van belang, omdat de economierestrictie automatisch zorgt voor de volgorde DP-Adv. Van Craenenbroeck lost met deze analyse alle problemen voor de analyse van Barbiers op.

2.2.3 Kritiek op Van Craenenbroecks analyse

Omdat het artikel van Van Craenenbroeck niet is gepubliceerd is er in de literatuur nog geen kritiek geleverd op zijn analyse. Toch valt er wel het een en ander aan te merken op zijn analyse in termen van [Repel P]. De analyse heeft namelijk weinig aandacht voor de structuur van de linkerperiferie. Volgens Van Craenenbroeck hecht het bijwoord zich in een V3-constructie aan C', omdat die positie net buiten het propositioneel domein ligt waar het uit verdreven wordt door het feature [Repel P]. Enerzijds valt deze positie te beargumenteren met de recursiviteit van de V3-constructie. Immers, in x-bar theorie zijn tussenliggende projecties in principe recursief, waardoor oneindig veel adjuncten aan C' gehecht kunnen worden. Anderzijds is deze analyse ongebruikelijk, omdat er geen andere syntactische verschijnselen in het Nederlands bestaan waarin deze positie ingenomen wordt door hoorbaar materiaal. Er is immers in het Nederlands doorgaans sprake van slechts één constituent die volgens Den Bestens (1989) analyse voor het finiete werkwoord in de specificeerderpositie van de CP staat. Alleen scene-setting adverbs, een specifieke categorie van bijwoorden, kunnen dus blijkbaar naar een tussengelegen positie verplaatsen, en alleen als ze verdreven worden door [Repel P]. Van Craenenbroeck verklaart niet waarom deze positie alleen voor deze categorie bijwoordelijke bepalingen beschikbaar is, en waarom scene-setting adverbs er alleen terecht kunnen wanneer er sprake is van verdrijving door [Repel P].

Soortgelijke kritiek is van toepassing op de verdrijving van scene-setting adverbs uit het propositionele domein van de bijzin. Volgens Van Craenenbroeck verplaatst het bijwoord in dit geval uit de IP, maar waar dit bijwoord precies naartoe verplaatst is onbekend. In (37a) bijvoorbeeld, hier herhaald als (53), wordt het temporele bijwoord 'gisteren' verdreven uit de IP, maar komt terecht achter het voegwoord 'dat'.

(53) Ik heb gehoord dat *gisteren* de directeur Marie gekust heeft.

Met andere woorden, het bijwoord komt terecht in een lage CP-positie of een hoge IP-positie, maar of er sprake is van een aparte projectie waar 'gisteren' in komt te staan of dat er wederom sprake is van adjunctie blijft ongespecificeerd. In ieder geval gaat het ook in de bijzin om een positie die blijkbaar alleen bereikbaar is voor scene-setting adverbs die verdreven worden door [Repel P].

Een ander ongespecificeerd punt in de analyse van Van Craenenbroeck is de optionaliteit van de verplaatsing door [Repel P]. Het is niet duidelijk onder welke omstandigheden scene-setting adverbs verdreven worden uit het propositionele domein, en onder welke omstandigheden ze blijven staan. Zin (54) en zin (55) bijvoorbeeld verschillen in de positie van het bijwoord 'gisteren'. In zin (55) zou dit woord volgens Van Craenenbroeck verdreven zijn uit het P-domein, maar zoals (54) laat zien is deze verplaatsing niet noodzakelijk.

(54) Die man *gisteren* las de krant.

(55) Die man las *gisteren* de krant.

Van Craenenbroeck beweert dat de bijwoordelijke bepalingen in een V3-constructie een specifieke 'scene-setting-lezing' krijgen, maar het is niet duidelijk waarin deze lezing verschilt van een lezing waarbij deze bijwoorden niet naar voren zijn geplaatst, zoals in zin (55).

Ook kunnen er vraagtekens gezet worden bij de regelordering die Van Craenenbroeck voorstelt. De volgorde waarin topicalisatie van het argument en verplaatsing van het bijwoord uit het propositionele domein plaatsvinden is volgens Van Craenenbroeck niet van belang, omdat de economierestrictie op de verdrijving

automatisch zorgt voor de juiste constituentvolgorde. Echter, wanneer topicalisatie plaatsvindt voor de verdrijving door [Repel P] wordt er countercyclisch verplaatst. In het geval van zin (54) bijvoorbeeld ontstaat eerst (56).

(56) [CP Die man [C las [IP gisteren de krant]]]

Het subject 'de man' verplaatst als eerst omwille van topicalisatie naar Spec,CP. Vervolgens wordt het bijwoord 'gisteren' verplaatst uit het P-domein dat door de werkwoordsverplaatsing uitstrekt tot C°. Het komt terecht in een deel van de boom dat al gegenereerd is, namelijk C'.

(57) [CP Die man [C' gisteren [C las [IP de krant]]]]

Deze verplaatsing naar een reeds gegenereerd deel van de zinsstructuur maakt gebruik van het mechanisme 'tucking in' (Richards 2001). Dit mechanisme is niet van toepassing wanneer verdrijving door [Repel P] eerder plaatsvindt dan topicalisatie van een argument. De volgorde waarin de verplaatsingen plaatsvinden is dus wellicht wel van belang, en niet zo ongeordend als Van Craenenbroeck laat zien.

Tot slot is de vergroting van het P-domein door de verplaatsing van het werkwoord een problematisch aspect in de analyse van Van Craenenbroeck. Naast het feit dat Van Craenenbroeck niet verduidelijkt waarom er een relatie bestaat tussen de verplaatsing van het werkwoord naar C° en het vergroten van het propositionele domein, zijn zinnen als (58) tegenvoorbeelden voor de oprekking van het P-domein.

(58) In het park meldde gisteren die man dat er een overval had plaatsgevonden.

In (58) verplaatst het finiete werkwoord 'meldde' naar C°, waardoor het P-domein van de zin wordt vergroot. De constituenten 'in het park' en 'gisteren' zijn allebei gemarkeerd met [Repel P] en worden dus volgens Van Craenenbroeck uit dit domein verdreven. De PP 'in het park' verplaatst dan ook naar een positie voor het finiete werkwoord buiten het P-domein, maar het temporele adverbium 'gisteren' doet dit niet. Deze blijft achter het finiete werkwoord staan op een positie in het P-domein tussen het werkwoord en het subject. Alleen scene-setting adverbs kunnen op die specifieke positie staan (zie 59-60), dus 'gisteren' moet een met [Repel P] gemarkeerde scene-setting adverb zijn. Volgens de analyse van Van Craenenbroeck zou (58) dan ook ongrammaticaal moeten zijn, omdat 'gisteren' niet verdreven is uit het P-domein.

(59) In het park meldde (*vaak) die man dat er een beroving had plaatsgevonden.

(60) In het park meldde (*snel) die man dat er een beroving had plaatsgevonden.

Merk overigens op dat de positie van 'gisteren' in (58) dezelfde lijkt te zijn als de positie waar scene-setting adverbs in de bijzin naartoe verplaatsen, omdat het ook hier gaat om een positie tussen C° en het subject waar alleen scene-setting adverbs terecht kunnen.

Kortom, hoewel Van Craenenbroeck de problemen voor de analyse van Barbiere oplost, zijn er ook enkele aanmerkingen te plaatsen bij de analyse van V3 in termen van [Repel P]. Zo verklaart Van Craenenbroeck niet waarom de positie waar de verdreven bijwoorden terechtkomen alleen beschikbaar is voor scene-setting adverbs en waar deze positie zich in de bijzin überhaupt precies bevindt. Verder vormt de optionaliteit van de verplaatsing door [Repel P] een ongespecificeerd punt in Van Craenenbroecks analyse. Ook is de regelordering van topicalisatie en verplaatsing door [Repel P] wellicht niet zo ongeordend als Van Craenenbroeck stelt. Tot slot vormt de vergroting van het P-domein door werkwoordsverplaatsing een problematisch deel van Van Craenenbroecks analyse.

2.3 Haegemans (2010) analyse

Van Craenenbroeck (z.j.) duidt in zijn analyse van de V3-constructie niet precies de positie waar scene-setting adverbialen terechtkomen. In Haegemans (2010) analyse komt

deze positie duidelijker naar voren, omdat er in haar analyse sprake is van een gearticuleerde CP, die bestaat uit meerdere functionele projecties, waaronder een projectie voor scene-setting adverbs.

2.3.1 Data

Haegeman (2010) gaat eigenlijk over de structuur van de linkerperiferie. Ze begint met een overzicht van de ontwikkeling in de analyse van dit functionele domein vanaf het ontstaan van de generatieve grammatica. Zo bespreekt Haegeman ook Den Bestens (1989) analyse van V2 in termen van x-bar theorie, en geeft voorbeelden van data uit het Engels die, net als de V3-constructie in het Nederlands, niet stroken met deze gangbare analyse van V2. Bekijk allereerst de Engelse zinnen in (61) en (62).

- (61) Which car do they repair?
(62) *Which car they do repair?

Wh-verplaatsing leidt in het Engels tot V2-zinnen, evenals *negative inversion* (zie 63-64).

- (63) Under no circumstances did they repair the car.
(64) *Under no circumstances they repair the car.

In het licht van deze observatie is de zin in (65) onverwacht:

- (65) Which car under no circumstances did they repair?

In een Engelse hoofdzin kunnen zowel een negatieve constituent en een wh-constituent blijkbaar voor het finiete werkwoord staan, wat leidt tot een Engelse V3-constructie. In (65) staan zowel de wh-constituent 'which car' als de negatieve constituent 'under no circumstances' voor het finiete werkwoord 'do'. In bijzinnen kan het negatieve element tussen het voegwoord en het geïnverteerde werkwoord staan.

- (66) I swear [that not a single book did he buy].

Haegeman geeft naast deze vorm van inversie nog een ander voorbeeld van een syntactisch verschijnsel dat niet met de gangbare theorie van V2 overeenkomt, namelijk het voorop plaatsen van argumenten in de Engelse bijzin. Zie (67):

- (67) He said that this book, he would never use again.

Ook in dit geval is er volgens Haegeman sprake van ruimtegebrek in de standaard theorie dat een zin bestaat uit een CP, een IP en een VP. Wanneer het subject in de IP staat en het voegwoord in C° is er binnen deze standaardopvatting over de hoeveelheid functionele projecties geen projectie waar de DP 'this book' in kan staan. Haegeman laat ook zien dat deze twee syntactische verschijnselen, *negative inversion* en *fronted arguments*, ook gecombineerd kunnen worden. Deze combinatie leidt ook tot een Engelse V3-constructie, maar dan in de bijzin. Zie (68):

- (68) He said that beans, never in his life had he been able to stand.
(Koizumi 1995, p.140)

Haegeman noemt tot slot ook voorop geplaatste adjuncten als een probleem voor Den Bestens (1989) analyse van V2. Deze adjuncten kunnen zowel in de hoofdzin in de linkerperiferie voorkomen (69a), als in de bijzin tussen het voegwoord en het subject (69b). Ook in combinatie met een argument in de linkerperiferie van de hoofdzin kunnen deze adjuncten volgens Haegeman voorkomen (69cd).

- (69) a Last week, in Paris, I went to the pictures.
 b I swear that during the holidays, I won't do any work.
 c All the beers you drink, on your vacation you should keep a record of.
 d On your vacation, all the beers you drink you should keep a record of.

Op basis van deze Engelse data concludeert Haegeman dat er meerdere functionele projecties nodig zijn in het zinsmodel. Haegeman verklaart met deze extra projecties de Engelse data, maar ook voor het verklaren de V3-constructie in het Nederlands kunnen meerdere functionele projecties van pas komen.

2.3.2 Structuur van de linkerperiferie

Volgens Haegeman bestaat de structuur van de CP dus uit meerdere functionele projecties. Deze functionele projecties zijn mogelijk ook betrokken bij de V3-constructie in het Nederlands. Meer in het bijzonder vertrekt Haegeman vanuit het model van Rizzi (1997) bij haar analyse. Binnen dit model zijn de begrippen 'focus' en 'topic' van groot belang. Haegeman citeert daarom Rizzi's definitie van de begrippen, hieronder herhaald:

Topic: "The topic is a preposed element characteristically set off from the rest of the clause by 'comma intonation' and normally expressing old information, somehow available and salient in previous discourse; the comment is a kind of complex predicate, an open sentence predicated of the topic and introducing new information" (Rizzi 1997, p.285)

Focus: "The preposed element, bearing focal stress, introduces new information, whereas the open sentence expresses contextually given information, knowledge that the speaker presupposes to be shared with the hearer." (Rizzi 1997, p.285)

Het model van Rizzi bevat een recursieve projectie voor getopicaliseerd materiaal³ genaamd TopP. De specificatieposities van deze projecties zijn beschikbaar voor de voorop geplaatste topicale constituenten. Met deze recursieve projectie worden volgens Haegeman zinnen als (67) en (69acd), hieronder als (70abcd), als volgt verklaard.

- (70) a ... [CP that [TopP this book, [IP he would never use again]].
 b [CP [TopP Last week, [TopP in Paris [IP I went to the pictures]]].
 c [CP [TopP All the beers you drink, [TopP on your vacation [IP you should keep a record of]]].
 d [CP [TopP On your vacation, [TopP all the beers you drink [IP you should keep a record of]]].

De projectie TopP bevat een niet gerealiseerd hoofd. In zin (71b) bijvoorbeeld kan het Engelse Top niet het werkwoord als hoofd dragen.

- (71) a This book, I have already.
 b *This book have I already.

Topicalisatie onderscheidt zich volgens Haegeman hiermee van *negative inversion*, aangezien bij deze constructie het geïnverteerde werkwoord wel hoofdverplaatsing ondergaat. Volgens Haegeman wijst dit erop dat negatieve constituenten een andere projectie bezetten in het model van Rizzi, namelijk FocP. Deze projectie kan het hulpwerkwoord als hoofd dragen. Zo staat in (72) de negatieve constituent 'not a single book' in Spec,FocP, en het hulpwerkwoord in Foc.

- (72) ... [CP [FocP not a single book [Foc did_i] [IP he t_i buy t]]].

³ In tegenstelling tot de analyse van Van Cranenbroeck vallen voorop geplaatste adverbia in de analyse van Haegeman ook onder de noemer 'topicalisatie'.

Met deze twee projecties kan ook zin (68), hier herhaald als (73), verklaard worden.

(73) He said [_{CP} that [_{TopP} beans, [_{FocP} never in his life [_{Foc} had] [_{IP} he been able to stand]]]]. (Koizumi 1995, p.140)

In deze zin komt het getopicaliseerde argument 'beans' in de projectie TopP te staan, en de negatieve constituent 'never in his life' in FocP, met het werkwoord 'had' als hoofd. Evidentie voor het bestaan van de projecties TopP en FocP volgt volgens Haegeman uit het Gungbe, een afrikaanse taal waarin topic- en focusconstituenten worden gemarkeerd door specifieke morfemen, die als hoofd van de projecties fungeren (Aboh 2004). Voorop geplaatste topics worden in deze taal gemarkeerd met het morfeem *ya*, zoals in (74).

(74) Dàn lo yà Kòfi hù ì. (Gungbe ; Aboh 2004, p.291)
slang de TOPIC Kòfi doden-3SG
'Wat betreft de slang, Kofi doodde hem.'

Dit morfeem *ya* vormt in deze taal het hoofd van de projectie TopP. Focusconstituenten worden gemarkeerd met het morfeem *wɛ*, het hoofd van de projectie FocP, zoals in (75).

(75) ùn ìn dò wéma lò wɛ [Séna xà]. (Gungbe ; Aboh 2004, p.312-314)
ik denk dat boek het TOPIC [Séna lezen]
'Ik denk dat het het boek is dat Sena heeft gelezen.'

In Rizzi's model is er sprake van twee recursieve projecties TopP, met daartussen de projectie FocP. Boven deze projecties staat in Rizzi's model een aparte projectie genaamd ForceP die het type zin (declaratief, interrogatief, imperatief) codeert. Onderaan het domein bevindt zich een projectie FinP, die de finietheid van de zin aanduidt. De uiteindelijke linksperifere structuur van Rizzi die Haegeman voor haar analyse inzet ziet er dus uit als (76). De asterisk geeft hier recursiviteit aan.

(76) ForceP > TopP* > FocP > TopP* > FinP > TP

2.3.3 Analyse van non-adjacent SAI

Haegeman maakt dus gebruik van de projecties FocP en TopP uit het zinsmodel van Rizzi (1997) om de woordvolgorden die veroorzaakt worden door *negative inversion* en vooropplaatsing van argumenten te verklaren. In het geval van *negative inversion* staat de negatieve constituent in FocP, en het hulpwerkwoord in het hoofd van die projectie. Beschouw nu (77).

(77) Under no circumstances during the holidays will I write a paper.

Haegeman spreekt hier van '*non-adjacent subject-auxiliary inversion*' (SAI). Een voorop geplaatst negatief element moet zorgen voor inversie van het subject en het hulpwerkwoord, want de negatieve constituent en het hulpwerkwoord gaan in FocP een Specificeerder-hoofdrelatie aan en moeten daarom naast elkaar staan. In (77) echter staat de temporele bijwoordelijke bepaling 'during the holidays' tussen de negatieve constituent 'under no circumstances' en het hulpwerkwoord 'will' in.

Deze constructie lijkt erg op de V3-constructie in het Nederlands. Net zoals bij de V3-constructie staat bij *non-adjacent SAI* het werkwoord namelijk op de derde plaats, en een bijwoordelijke bepaling op de tweede. Ook lijkt deze bijwoordelijke bepaling eveneens te vallen onder de scene-settingcategorie. In plaats van een temporeel adverbium kan namelijk ook een locatieve bijwoordelijke bepaling tussen de negatieve constituent en het hulpwerkwoord staan (78), maar een bijwoord van hoedanigheid is uitgesloten (79).

- (78) Under no circumstances in the garden will I write a paper.
 (79) * Under no circumstances fast will I write a paper.

Ook lijkt recursie in *non-adjacent SAI* aanwezig te zijn. Net zoals in de V3-constructie (80) kunnen er meerdere scene-setting adverbs voor het finiete werkwoord staan (81).

- (80) Die man op het marktplein gisteren las de krant.
 (81) Under no circumstances in the office during the holidays will I write a paper.

Verder zijn bij *non-adjacent SAI* beide constituenten voor het hulpwerkwoord adjuncten. Dit gegeven wekt de verwachting dat ze verwisselbaar zijn, zoals dat ook mogelijk is in het geval van een V3-constructie met twee scene-setting adverbs voor het finiete werkwoord, zoals in (22ab), hieronder als (82ab). Haegeman laat met (83ab) zien dat de adjuncten inderdaad verwisselbaar zijn.

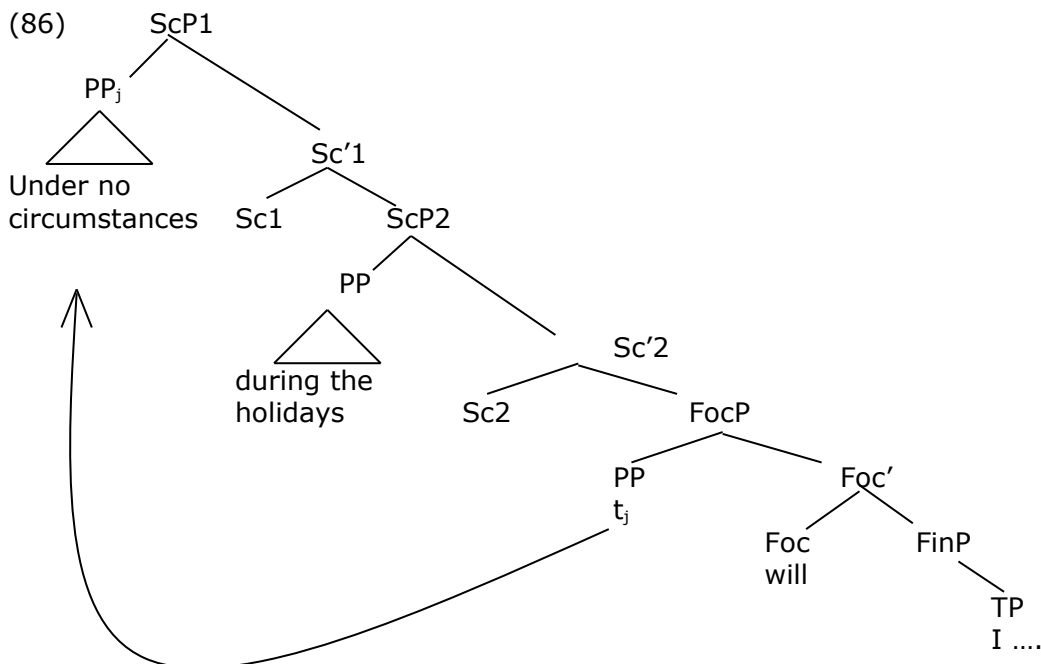
- (82) a Vanmorgen in het café heb ik koffie gedronken.
 b In het café vanmorgen heb ik koffie gedronken.
 (83) a On no account during the holidays will I do that
 b During the holidays on no account will I do that.

Toch is er ook een verschil tussen *non-adjacent SAI* en de Nederlandse V3-constructie. De constituent op de eerste positie moet volgens Haegeman in het geval van *non-adjacent SAI* zowel negatief als een adjunct zijn. In de V3-constructie kan het ook een standaard argument zijn, zoals 'de krant' in (5), hieronder herhaald als (84).

- (84) De krant gisteren meldde het voorval niet.

Om *non-adjacent SAI* te verklaren postuleert Haegeman een speciale projectie ScP voor scene-setting adverbs. Deze projectie bevindt zich volgens Haegeman boven FocP. ScP recursief en van nature onbereikbaar voor argumenten. Een zin als (77), hieronder herhaald als (85), komt in dit model als volgt tot stand.

- (85) Under no circumstances during the holidays will I write a paper.

De PP 'under no circumstances' verplaatst vanuit Spec,FocP, waar het element een Spec-head relatie heeft met het hulpwerkwoord, naar de specificerderspositie van een hogere Scene-setting projectie ScP1. In een lagere Scene-setting projectie ScP2 staat de bijwoordelijke bepaling 'during the holidays'.

Kortom, *non-adjacent SAI* in het Engels lijkt erg op de V3-constructie in het Nederlands. Er is namelijk in beide gevallen sprake van een volgorde waarbij het werkwoord op de derde positie staat, en een bijwoordelijke bepaling op de tweede positie. Deze bijwoordelijke bepaling lijkt ook in beide gevallen een scene-setting adverb te zijn. Ook zijn de twee adjuncten in het geval van *non-adjacent SAI* verwisselbaar, net zoals dat mogelijk is in de V3-constructie als er twee scene-setting adverbs op de eerste twee posities staan. Alleen de constituent op de eerste positie is verschillend: bij *non-adjacent SAI* is dat een negatieve adjunct en bij de V3-constructie kan dat ook een argument zijn. Haegeman gebruikt een recursieve projectie ScP die alleen bereikbaar is voor adjuncten om *non-adjacent SAI* te verklaren. De grote overeenkomsten tussen *non-adjacent SAI* en de V3-constructie wekken de verwachting dat de analyse hetzelfde zal zijn. In de volgende sectie zal blijken dat een analyse van de V3-constructie in termen van een gearticuleerde CP daadwerkelijk mogelijk is.

2.3.4 De analyse van de V3-constructie

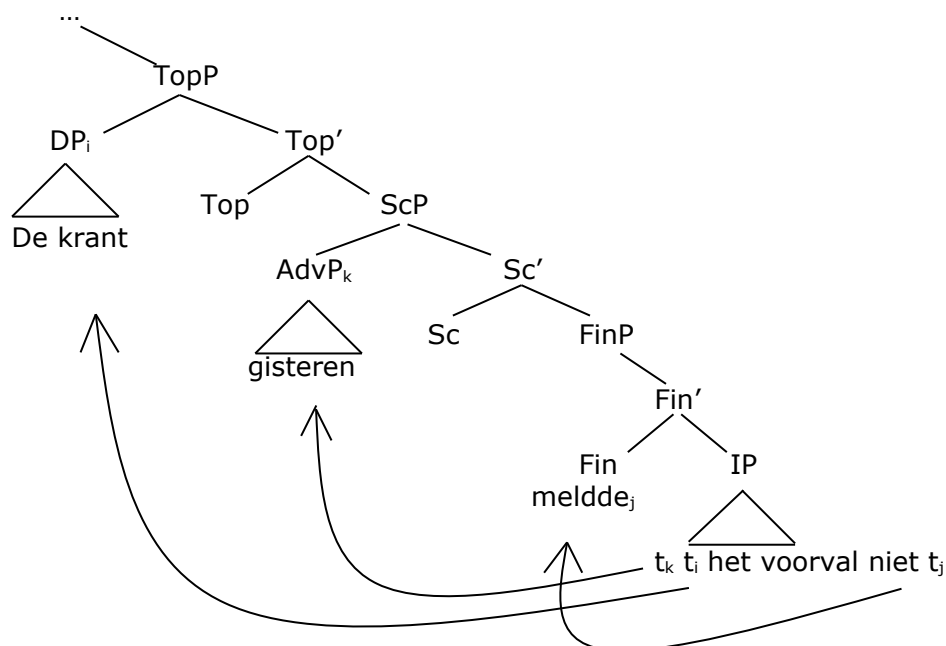
De V3-constructie bestaat uit een argument en een scene-setting adverb of meerdere scene-setting adverbs. Centraal in de analyse van Haegeman over *non adjacent SAI* staat een specifieke projectie ScP voor scene-setting materiaal. Veronderstellend dat deze recursieve ScP in termen van Rizzi (1997) boven FinP staat, zou ook aangenomen kunnen worden dat daarboven nog de projectie TopP staat. Het argument dat naar voren geplaatst wordt, zou, volgens Haegeman, per definitie niet kunnen staan in Spec,ScP, maar wel daarboven in Spec,TopP. Getopicaliseerde constituenten komen in het model van Rizzi immers terecht in deze projectie. De scene-setting adverbs landen in de specificerderspositie van ScP. Het zinsmodel ziet er dan als volgt uit (87).

(87) ForceP > TopP* > ScP* > FocP > TopP* > FinP

Aangezien ScP recursief is kunnen er meerdere scene-setting adverbialia voor het finiete werkwoord terecht komen. De inmiddels bekende zin (5), hieronder herhaald als (88), wordt als volgt geanalyseerd. De projecties FocP en de onderste TopP zijn optioneel, en daarom hier weggelaten.

(88) De krant gisteren meldde het voorval niet.

(89)

Het werkwoord verplaatst naar Fin^o en het temporele adverbium 'gisteren' naar de specificierpositie van de recursieve projectie ScP. Deze projectie is niet bereikbaar voor argumenten, en daarom verplaatst het subject 'de krant' vanuit IP naar TopP, de projectie boven ScP.

2.3.5 Kritiek op Haegemans analyse

Van Craenenbroeck (2010) bekritiseert naast Barbiers' analyse ook analyses waarin verplaatsingsgedrag van scene-setting adverbs verklaard wordt aan de hand van een speciale projectie, waaronder de analyse van Haegeman. Volgens Van Craenenbroeck zijn met name de hoofdposities van deze scene-settingprojecties zeer zwak gemotiveerd, omdat deze posities altijd leeg zijn. Er vindt volgens Van Craenenbroeck immers geen werkwoordsverplaatsing naar dit hoofd plaats, zoals dat wel het geval is bij werkwoordsverplaatsing naar C^o. Daarnaast is het hoofd niet zichtbaar als morfologische marker op het werkwoord, zoals bij de projecties TopP en FocP in het Gungbe. Ook is volgens Van Craenenbroeck de aard van het scene-setting feature dat een bijwoordelijke bepaling naar zich toe trekt onduidelijk. Het lijkt er volgens Van Craenenbroeck op dat het creëren van een landingsplek de enige reden is om een speciale projectie is voor scene-setting adverbs te veronderstellen.

Van Craenenbroeck gebruikt deze kritiek zelfs om zijn eigen analyse te onderbouwen, omdat er in de [Repel P]-analyse sprake is van noch een lege hoofdpositie, noch een scene-setting feature. De scene-setting adverbs worden in deze analyse namelijk niet aangetrokken door een speciaal feature, maar verdreven uit de propositie door het verplaatsingsmechanisme [Repel F]. Het veronderstellen van zo'n feature is volgens Van Craenenbroeck daarom overbodig. Ook is er geen sprake van een leeg hoofd, omdat de scene-setting adverbs adjungeren aan de CP, en niet in een speciale projectie staan.

Toch is deze kritiek en indirecte motivatie niet geheel terecht. Zoals in de kritiek op Van Craenenbroecks analyse al vermeld werd is adjunctie van een scene-setting adverb aan C' ongebruikelijk, aangezien er geen andere syntactische verschijnselen in het Nederlands zijn waar dat ook het geval is. Anders gezegd creëert Van Craenenbroeck een positie speciaal voor scene-setting adverbs zonder deze positie te motiveren. Dat is frappant, omdat hij juist het veronderstellen van een speciale projectie voor locatieve en temporele adverbia en het gebrek aan motivatie hiervoor sterk bekritiseert.

Haegeman bekritiseert op haar beurt analyses die gebruik maken van adjunctie om negative inversion te verklaren. Haegeman merkt op dat adjunctie de verschillen tussen fronted arguments en fronted adjuncts tenietdoet, omdat ze niet structureel onderscheiden worden. Wanneer adjuncten en argumenten niet structureel uit elkaar gehouden worden, moeten deze verschillen volgens Haegeman uit hun intrinsieke eigenschappen moet volgen. Dat laatste is absoluut het geval bij de analyse van Van Craenenbroeck. Omdat scene-setting adverbia een specifiek intrinsiek feature [Repel P] dragen worden ze onderscheiden van argumenten. Bovendien worden fronted arguments en fronted adjuncts ook structureel onderscheiden, omdat de scene-setting adverbia minimaal moeten verplaatsen. Door deze minimale verplaatsing staan ze dus ook zo dicht mogelijk bij het propositionele domein. Verwisseling met de hoger geplaatste argumenten is dus onmogelijk, en daarom worden de argumenten en adjuncten ook structureel onderscheiden.

Aan Van Craenenbroecks kritiek kan worden toegevoegd dat Haegemans analyse in termen van ScP net zoals de analyse van Barbiers niet het onderscheid kan verklaren tussen adverbia die in een V3-constructie kunnen voorkomen en adverbia die dat niet kunnen. De projectie is immers toegankelijk voor adjuncten, maar welke adjuncten niet naar de projectie kunnen verplaatsen en waarom het voor sommige adjuncten onmogelijk is blijft ongespecificeerd in de analyse van Haegeman.

3. Vergelijking

3.1 Eigenschappen van de V3-constructie

De V3-constructie wordt gekenmerkt door enkele opvallende eigenschappen die hierboven beschreven zijn en veelal worden gebruikt door de auteurs als ondersteuning voor hun benadering of als kritiek op andere benaderingen. Een adequate analyse van de V3-constructie zou een verklaring moeten kunnen geven voor al deze eigenschappen. Hieronder worden de eigenschappen kort herhaald.

3.1.1 De constituentvolgorde

Het meest opvallende van de V3-constructie zijn de twee (of meer) woordgroepen die voor het finiete werkwoord staan. Deze twee woordgroepen kunnen bestaan uit een argument, gevolgd door een bijwoordelijke bepaling, of uit twee bijwoordelijke bepalingen die van plaats kunnen wisselen. De woordgroepen kunnen niet bestaan uit een bijwoordelijke bepaling die gevolgd wordt door een argument, of twee argumenten. Onderstaande tabel 1 vat deze verdeling van welgevormdheidsoordelen samen.

Tabel 1

		Eerste woordgroep	
		Argument	Bijwoordelijke bepaling
Tweede woordgroep	Argument	*De man de krant las.	*Gisteren de man las de krant.
	Bijw. bep.	De man gisteren las de krant.	Gisteren in het café las de man de krant.

3.1.2 Bijwoorden in een V3-constructie

De aard van de bijwoordelijke bepalingen in de V3-constructie vormt ook een eigenschap van de V3-constructie. Deze zijn voornamelijk locatief en temporeel. Bijwoorden van frequentie en modaliteit zijn minder goed mogelijk, en bijwoorden van hoedanigheid zijn uitgesloten. Dezelfde verdeling van grammaticaliteitsoordelen is terug te vinden in zinsconstructies waarin een adverbium in een bijzin tussen het voegwoord en het subject geplaatst is. Zie (37a-e), hier herhaald als (88a-e).

- (90) a Ik heb gehoord dat *gisteren* de directeur Marie gekust heeft.
b Ik denk dat *in de tuin* de bomen in volle bloei staan.
c ?Ze zeggen dat *waarschijnlijk* de dief een boete zal krijgen.
d ?Ik denk dat *vaak* de ouders de schuld krijgen van een dergelijk voorval.
e *Ik denk dat *perfect* Jan het gedicht heeft voorgedragen.

3.1.3 Lange afstandsverplaatsing

Een andere eigenschap van de V3-constructie is de onmogelijkheid van lange afstandsverplaatsing van de twee woordgroepen in een V3-constructie, zoals (29b), hier herhaald als (91), laat zien. Deze observatie suggereert dat de twee woordgroepen voor het finiete werkwoord niet samen één constituent vormen.

- (91) *Dat boek gisteren zegt Jan dat Marie heeft gelezen.

3.1.4 Recursie

Tot slot is een belangrijke eigenschap van de V3-constructie recursie. Er kunnen in principe oneindig veel bijwoordelijke bepalingen in een V3-constructie gezet worden. Zin (31), hier herhaald als (92), illustreert dit.

(92) Die oude mannetjes gisteren in Amsterdam op het marktplein meldden het voorval niet.

3.2 Verschillen/overeenkomsten in de analyses

Aan de hand van deze eigenschappen kan er een vergelijking gemaakt worden tussen de drie analyses van de V3-constructie. Hieronder worden de verschillende verklaringen voor de kenmerken van de V3-constructie naast elkaar gelegd.

3.2.1 De constituentvolgorde

De specifieke opeenvolging van de woordgroepen wordt door Barbiers (1995a), Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010) op verschillende manieren verklaard. Deze verklaring hangt bij elke auteur samen met zijn/haar visie op de structuur van de linkerperiferie.

Volgens Barbiers kan er maximaal één constituent voor het finiete werkwoord staan, dus moeten de twee woordgroepen samen één maximale projectie vormen. Om dit te bewerkstelligen verplaatst één woordgroep naar de specificieerderpositie van de andere. De specifieke constituentvolgorde in deze samengestelde projectie ontstaat daarom door de (on)mogelijkheid voor een woordgroep om in de specificieerderpositie van een andere maximale projectie te staan. Het is bijvoorbeeld mogelijk voor een DP om in Spec,AdvP te staan, maar niet voor een AdvP om in Spec,DP te staan. Daarom is de volgorde DP-Adv wel mogelijk, maar de volgorde Adv-DP niet. Echter, wanneer een argument naar de specificieerderpositie van de adverbiale projectie verplaatst, zou een tweede argument ook een dergelijke verplaatsing naar een tweede Spec,AdvP kunnen ondergaan. Als deze gehele adverbiale projectie naar Spec,CP wordt verplaatst, staan er twee argumenten voor het finiete werkwoord. Zinnen waarin dat het geval is zijn ongrammaticaal. Er kan dus geconcludeerd worden dat Barbiers' analyse leidt tot verkeerde voorspellingen voor de constituentvolgorde.

Volgens Van Craenenbroeck ontstaat de strikte volgorde echter door de economierestrictie op verplaatsing door het feature [Repel P]. Omdat een scene-setting adverb dat dit feature draagt naar een positie verplaatst die minimaal buiten het propositionele domein ligt, staat dit adverbium altijd op de tweede plaats in een V3-constructie. Door topicalisatie komt het argument voor de bijwoordelijke bepaling te staan.

In de analyse van Haegeman ten slotte wordt de specifieke volgorde verklaard door de aard en de positie van de projectie ScP. Deze projectie ligt immers onder een projectie voor getopicaliseerde constituenten TopP, en is per definitie alleen toegankelijk voor adjuncten. Omdat scene-setting adverbs vanzelfsprekend in ScP terechtkomen, en getopicaliseerde argumenten in TopP is alleen de volgorde DP-Adv of Adv-Adv mogelijk.

3.2.2 Bijwoorden in een V3-constructie

Alleen Van Craenenbroeck gaat uitgebreid in op het onderscheid tussen bijwoorden die in een V3-constructie kunnen staan en bijwoorden die dat niet kunnen. Hij geeft een verklaring in termen van scene-setting adverbs, oftewel een klasse van bijwoordelijke bepalingen die een bepaalde context creëren voor de rest van de zin. Deze klasse wordt gemarkeerd met het feature [Repel P] dat aan kan zetten tot verplaatsing uit het propositionele domein. Dat het voorop plaatsen van scene-setting adverbs ook in de bijzin mogelijk is wordt ook alleen door Van Craenenbroeck opgemerkt en besproken. Volgens Van Craenenbroeck verplaatsen scene-setting adverbs in de bijzin uit het propositionele domein IP en komen terecht op een positie tussen het voegwoord en het subject. Vooropgeplaatste adverbia in de bijzin zijn niet te verklaren in termen van Barbiers' Pseudo-DP. Immers, in de bijzin staat een scene-setting adverb tussen het voegwoord en het subject (zie 37a, hieronder als 93).

(93) Ik heb gehoord dat *gisteren* de directeur Marie gekust heeft.

Volgens Barbiers' analyse verplaatst het bijwoord naar die positie om een S-relatie aan te gaan. De enige manier om deze relatie hier tot stand te brengen is door in de specificieerderpositie van de subject-DP te staan. Dat is echter volgens Barbiers onmogelijk, omdat dat in de hoofdzin ook niet mogelijk is (zie 7, hier als 94).

(94) *Gisteren de krant meldde het voorval niet.

Het bijwoord 'gisteren' in (94) zou dus geen S-relatie kunnen bewerkstelligen, en de zin zou daarom volgens Barbiers ongrammaticaal moeten zijn, wat niet het geval is.

Zelfs Haegemans speciale linksperifere scene-settingprojectie lijkt geen soelaas te kunnen bieden in het geval van een scene-setting adverb in de bijzin. De positie waar dit bijwoord staat lijkt immers buiten de linkerperiferie te staan, aangezien het bijwoord achter het voegwoord staat. Dat zou betekenen dat er ook een aparte ScP buiten de linkerperiferie zou moeten staan. Ook in dit geval ontstaan er problemen bij de motivatie voor de hoofdpositie een dergelijke projectie. Tot slot zou in dit geval ook verklaard moeten worden waarom deze projectie alleen beschikbaar is voor deze specifieke klasse van bijwoordelijke bepalingen.

3.2.3 Lange afstandsverplaatsing

Dat de twee woordgroepen voor het finiete werkwoord niet over een lange afstand kunnen verplaatsen wekt de suggestie dat wat in een V3-constructie voor het finiete werkwoord staat niet een enkele maximale projectie is. Barbiers' analyse kan deze observatie dan ook niet verklaren.

De analyse van Van Craenenbroeck kan dat wel, en wederom is de economierestrictie op verplaatsing door [Repel F] de sleutel. Een scene-setting adverb moet volgens Van Craenenbroeck namelijk minimaal verplaatsen. Verplaatsing vanuit de bijzin naar de hoofdzin is verder dan toegestaan, en daarom zijn zulke zinnen ongrammaticaal.

De analyse van Haegeman kan echter ook de onmogelijkheid van lange afstandsverplaatsing verklaren door een algemener principe, namelijk dat successief-cyclische verplaatsing van twee constituenten uit dezelfde clause onmogelijk is. Door aan te nemen dat er in een V3-constructie twee maximale projecties voor het finiete werkwoord staan wordt in feite automatisch de onmogelijkheid van lange-afstandsverplaatsing verklaard. Niettemin blijft de redentatie van Van Craenenbroeck geldig, maar ook zonder de economierestrictie van [Repel F] zou de zin ongrammaticaal zijn.

3.2.4 Recursie

De drie auteurs slagen er alle drie in om een verklaring te geven voor het recursieve karakter van de V3-constructie. De analyses kunnen alle drie op een verschillende manier oneindig veel scene-setting adverbs in de zinsstructuur verwerken.

In Barbiers analyse vormen twee constituenten één maximale projectie, omdat één constituent naar de specificieerderpositie van de ander verplaatst. Deze Pseudo-DP kan op zijn beurt weer verplaatsen naar de specificieerderpositie van een andere constituent om zo weer één maximale projectie te vormen. Ook deze kan weer doorverplaatsen. Zo kunnen tot in het oneindige samengestelde projecties naar de specificieerderpositie van een andere constituent verplaatsen.

In de analyse van Van Craenenbroeck hechten scene-setting adverbs die verdreven worden uit het P-domein zich in hoofdzinnen aan C'. Deze tussenliggende positie is recursief, en daarom kunnen oneindig veel scene-setting adverbs naar die positie verplaatsen.

Haegeman maakt in haar analyse gebruik van een recursieve scene-settingprojectie ScP. In de specificieerderprojecties van deze projecties kunnen scene-setting adverbs terecht komen. Op deze manier verklaart zij de mogelijke recursie in de V3-constructie.

3.2.5 Samenvatting

Tabel 2 vat de eigenschappen van de V3-constructie en de (on)mogelijkheid van de verschillende analyses om deze eigenschappen te verklaren samen. Zoals blijkt uit tabel 2 heeft de analyse van Barbiers het meeste moeite om de verschillende eigenschappen te verklaren. De analyse Haegeman heeft problemen met de verklaring voor de specifieke adverbia in de V3-constructie en de positie van deze adverbia in de bijzin. De analyse van Van Craenenbroeck kan de eigenschappen van de V3-constructie verklaren, maar een kritische noot is hier zeker op zijn plaats. Zeker wat betreft de aard van de bijwoordelijke bepalingen in de V3-constructie en de precieze positie van deze bepalingen in de bijzin zijn is de analyse verre van helder. Specificering en uitbreiding van deze analyse is noodzakelijk om tot een goed begrip te komen van de eigenschappen van de V3-constructie.

Tabel 2

	Constituentvolgorde	Bijwoorden	Lange afstandsverplaatsing	Recursie
Barbiers	X	X	X	✓
Van Craenenbroeck	✓	✓	✓	✓
Haegeman	✓	X	✓	✓

3.3 Verenigbaarheid van de analyses

3.3.1 Barbiers (1995a) + Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010)

De analyses van Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010) lukt het dus beter dan de analyse van Barbiers (1995a) om de eigenschappen van de V3-constructie te verklaren. De analyse van Barbiers wijkt ook het meest af van de andere twee analyses. De reden hiervoor is dat Barbiers de eerste twee woordgroepen van de V3-constructie als één maximale projectie benadert. Zowel de analyse van Van Craenenbroeck als de analyse van Haegeman benadert de twee woordgroepen daarentegen als twee maximale projecties. Door dit fundamentele verschil is de analyse van Barbiers vrijwel onmogelijk te verenigen met de analyse van Van Craenenbroeck of Haegeman.

Opvallend is wel dat Barbiers' S-relatie in zowel de analyse van Van Craenenbroeck als de analyse van Haegeman van toepassing is. Immers, de eerste constituent in een V3-constructie verplaatst in beide analyses naar een positie van waaruit hij de tweede constituent direct c-commandeert. Deze tweede constituent c-commandeert op zijn beurt het spoor van de eerste constituent. Volgens Barbiers' (1995b) PSI ontstaat hierdoor een S-relatie. Desalniettemin blijven de problemen voor de analyse, zoals de onmogelijkheid van lange afstandverplaatsing en de positie van de bijwoorden in de bijzin alsnog bestaan.

3.3.2 Van Craenenbroeck + Haegeman

Beter verenigbaar zijn de analyses van Van Craenenbroeck en Haegeman. In eerste plaats komt dat door het overeenkomstige uitgangspunt van beide analyses dat er in een V3-constructie twee maximale projecties voor het finiete werkwoord staan. Tenminste één van deze constituenten is een scene-setting adverb. Ten tweede kan de onmogelijkheid van lange afstandsverplaatsing in een V3-constructie in beide analyses op een vergelijkbare manier verklaard worden, namelijk door de onmogelijkheid van het successief-cyclisch verplaatsen van twee constituenten uit dezelfde clause. Ten derde zijn de analyses beter verenigbaar, omdat ze beide stellen dat een argument-DP in een V3-constructie verplaatst naar de eerste positie omwille van topicalisatie. Het grootste verschil tussen de twee analyses schuilt in de structuur van de linkerperiferie, die in

beide analyses verschillend gerepresenteerd wordt, en daaraan gerelateerd de manier waarop de recursie in de V3-constructie geanalyseerd wordt.

3.3.3 De analyse

De analyses van Van Craenenbroeck en Haegeman kampen beide met problemen. Zo is de oprekking van het P-domein een problematisch aspect binnen Van Craenenbroecks analyse en het ongemotiveerde hoofd van de scene-setting projectie binnen Haegemans analyse. Een combinatie van beide analyses kan deze problemen oplossen. Om dit te illustreren vertrek ik vanuit een groot struikelblok voor beide analyses: de positie van scene-setting adverbialia in de bijzin. Deze staan op een positie tussen het voegwoord en het subject, zoals in (37a), hier herhaald als (95).

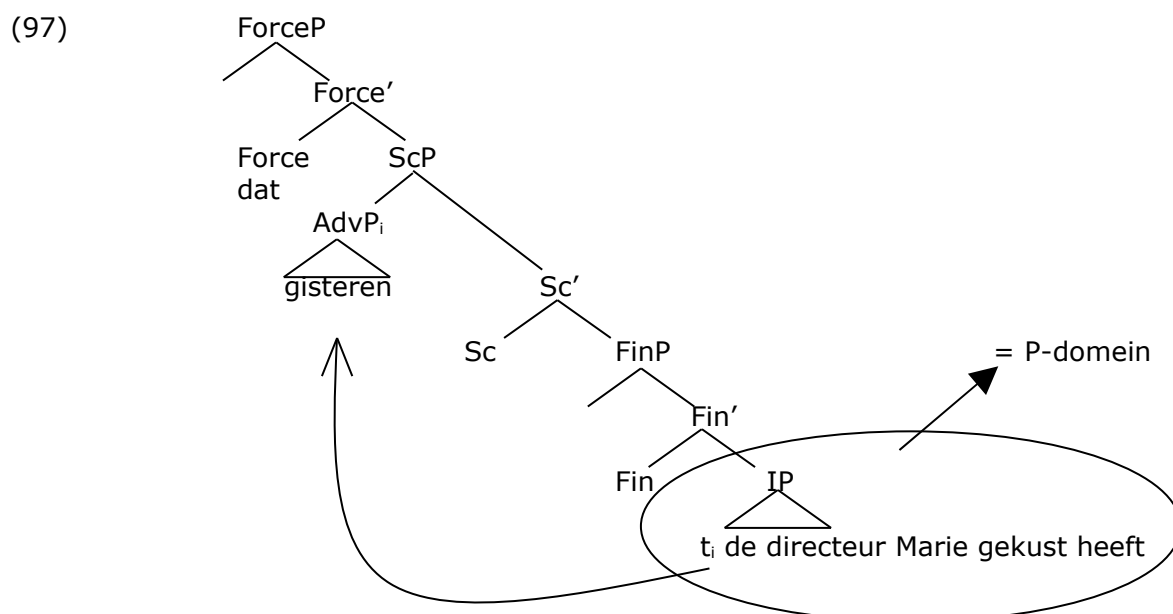
(95) Ik heb gehoord dat *gisteren* de directeur Marie gekust heeft.

Volgens Van Craenenbroeck belandt in (95) het bijwoord 'gisteren' op die positie, omdat het verdreven wordt uit het P-domein, oftewel IP. Van Craenenbroeck verduidelijkt daarentegen niet om welke positie het hier gaat. Haegeman kan deze observatie niet verklaren, omdat het bijwoord buiten de linkerperiferie lijkt te staan. Echter, wanneer aangenomen wordt dat in deze constructie het bijwoord wel degelijk in de linkerperiferie staat en het voegwoord in een hogere positie kan Haegemans zinsmodel van de linkerperiferie hulp bieden bij de analyse van deze zinsconstructie. Zie (87), hier herhaald als (96):

(96) ForceP > TopP* > ScP* > FocP > TopP* > FinP

De projectie ForceP codeert het type zin dat volgt. Laten we aannemen dat in zin (95) het voegwoord in deze projectie staat. Immers, het voegwoord 'dat' drukt uit dat er een declaratieve zin volgt. In één van de projecties onder ForceP staat dus het bijwoord 'gisteren'.

Volgens Van Craenenbroecks analyse draagt het temporele bijwoord 'gisteren' het feature [Repel P] en verplaatst daarom uit de IP. Deze verplaatsingsreden kan overgenomen worden en toegepast op het zinsmodel in (96). Het bijwoord 'gisteren' in (95) verplaatst dus vanwege [Repel P] vanuit IP naar ScP, de projectie voor scene-setting adverbs. Zie (97) voor de bijbehorende boomstructuur.

Op deze manier is het duidelijk waar de scene-setting adverb precies naartoe verplaatst in de bijzin. Ook heeft deze benadering als voordeel dat er maar één recursieve ScP nodig is in plaats van twee, waarbij er één boven en één onder het voegwoord staat.

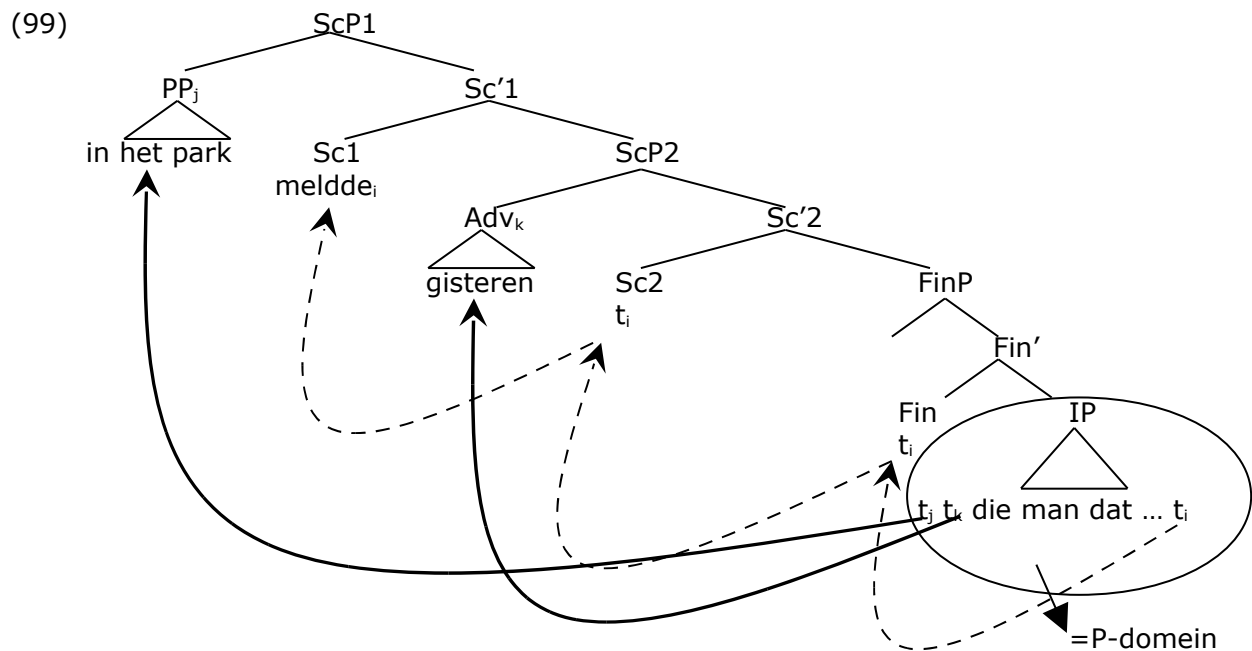
Zoals al eerder vermeld werd, bekritiseert Van Craenenbroeck echter analyses waarin sprake is van een scene-settingprojectie, omdat het hoofd van deze projectie ongemotiveerd is. Dit hoofd is volgens van Craenenbroeck namelijk altijd leeg. In Nederlandse hoofdzinnen echter kan het werkwoord naar deze positie verplaatsen. Beschouw zin (58), hier herhaald als (98).

(98) In het park meldde gisteren die man dat er een overval had plaatsgevonden.

Deze zin vormt een probleem voor de analyse van Van Craenenbroeck, omdat het temporele bijwoord 'gisteren' door [Repel P] zou moeten worden verplaatst uit het P-domein. Het P-domein strekt hier echter volgens Van Craenenbroeck tot en met de positie van het werkwoord 'meldde', omdat de verplaatsing van dit werkwoord het domein heeft opgerekt. Het bijwoord 'gisteren' staat dus in deze grammaticale zin in het propositionele domein, wat volgens de analyse van Van Craenenbroeck onmogelijk is.

Met drie aannames kan de zinsstructuur van (98) echter verklaard worden. Ten eerste kunnen we aannemen dat er sprake is van één recursieve scene-settingprojectie, die dezelfde is als in zin (95). Ten tweede kunnen we aannemen dat verplaatsing van het werkwoord geen invloed heeft op de grootte van het P-domein. De relatie tussen werkwoordsverplaatsing en de grootte van het propositionele domein wordt immers ook niet gemotiveerd door Van Craenenbroeck. Ten derde kunnen we hypothetisch aannemen dat het werkwoord via de tussenliggende hoofden kan verplaatsen naar het hoofd van de scene-settingprojectie.

Deze aannames leiden in combinatie met het zinsmodel in (96) tot de volgende boomstructuur van zin (98).

Er is volgens de eerste aanname sprake van één recursieve scene-settingprojectie. Deze scene-settingprojectie wordt in bovenstaande boomstructuur (99) in twee maximale projecties gerealiseerd, ScP1 en ScP2. De locatieve bijwoordelijke bepaling 'in het park' en de temporele bijwoordelijke bepaling 'gisteren' dragen het feature [Repel P] en moeten daarom uit het P-domein verplaatsen. Volgens de tweede aanname is dit domein gewoonweg IP, omdat werkwoordsverplaatsing geen invloed heeft op de grootte van het domein. De PP 'in het park' en de adverbiale projectie 'gisteren' verplaatsen daarom

respectievelijk naar Spec,Scp1 en Spec,ScP2. Het werkwoord 'meldde' verplaatst vanuit een positie diep in de structuur via de tussenliggende hoofden naar het hoofd van de hoogste scene-settingprojectie, Sc1.

Deze analyse voorspelt dat er in zinnen als (98) in principe oneindig veel scene-setting materiaal zowel voor als achter het finiete werkwoord kan staan. Zin (100), waarin twee bijwoordelijke bepalingen voor en twee bijwoordelijke bepalingen na het finiete werkwoord staan, suggereert dat deze voorspelling klopt.

(100) In het park op een bankje meldde gisteren om twaalf uur die man dat er een overval had plaatsgevonden.

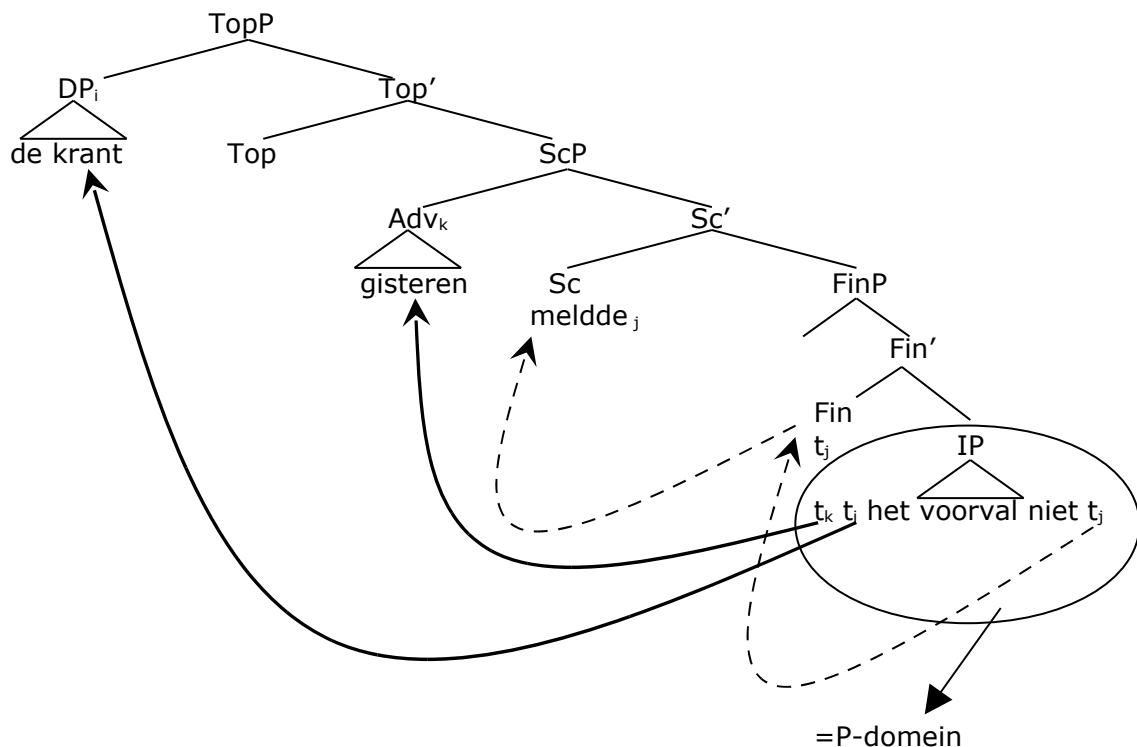
Ook voorspelt de analyse dat het werkwoord in de scene-settingprojectie op verschillende hoofdposities terecht kan komen. Dat ook deze voorspelling klopt illustreert de V3-constructie in (101), waarin het werkwoord 'meldde' niet tussen de bijwoordelijke bepalingen staat, maar erachter. In dit geval staat het werkwoord dus in het hoofd van de tweede scene-settingprojectie.

(101) In het park gisteren meldde die man dat er een overval had plaatsgevonden.

In V3-constructies waarin ook een argument voor het werkwoord staat verplaatst het argument omwille van topicalisatie naar de projectie TopP. Omdat deze projectie boven de scene-settingprojectie staat ontstaat automatisch de juiste volgorde DP-Adv. Dit wordt geïllustreerd in de boomstructuur (103) van zin (5), hier herhaald als (102).

(102) De krant gisteren meldde het voorval niet.

(103)

Het bijwoord 'gisteren' verplaatst naar de scene-settingprojectie. Omwille van topicalisatie verplaatst de DP 'de krant' naar Spec,TopP. Het werkwoord verplaatst in deze V3-constructie via Fin^o naar het hoofd van de scene-settingprojectie.

3.3.4 Overgebleven vraagstukken

De gecombineerde analyse lost voor de beide analyses problemen op. Voor Van Craenenbroecks analyse geldt bijvoorbeeld dat er geen gebruik gemaakt hoeft te worden van adjunctie aan C'. Ook is de bijzinsstructuur duidelijker en is er geen uitvergroting van het P-domein door werkwoordsverplaatsing nodig. Voor Haegeman geldt dat het hoofd van scene-settingprojecties niet leeg hoeft te zijn. Daarnaast is de reden tot de verplaatsing van scene-setting adverbs helder en is er geen tweede recursieve scene-settingprojectie onder C° nodig.

Desalniettemin blijven er ook voor bovenstaande analyse enkele vraagstukken bestaan. Zo is de rol van Spec,FinP nog onduidelijk. Aangezien de scene-setting adverbs minimaal verplaatsen en Spec,FinP de dichtstbijzijnde landingspositie is moet er geconcludeerd worden dat deze positie om de een of andere reden niet beschikbaar is voor deze constituenten. Ook is de het onduidelijk waarom het finiete werkwoord verplaatst naar de hoofden van de scene-settingprojecties. Daarnaast is de optionaliteit van de verdrijving door [Repel P] nog niet verhelderd. Tot slot is het ook onduidelijk waarom de projectie ScP alleen beschikbaar is voor scene-setting adverbs die verdreven worden uit de hoofdzin. Wellicht zou toekomstig onderzoek hier duidelijkheid in kunnen scheppen.

4. Conclusie

Deze bachelorscriptie vertrekt vanuit de V3-constructie in het Nederlands. Dit syntactische verschijnsel is opvallend, omdat het finiete werkwoord in deze constructie op de derde plaats (V3) staat, terwijl het Nederlands doorgaans als V2-taal wordt geclassificeerd.

Barbiers (1995a), Van Craenenbroeck (z.j.) en Haegeman (2010) benaderen dit probleem op verschillende manieren. Barbiers' verklaring omvat een poging om deze woordvolgorde te laten samenvallen met de gangbare analyse van V2. Volgens Barbiers vormen de argument-DP en het bijwoord een constituent doordat het argument verplaatst naar de specificerderspositie van de adverbiale projectie. Vervolgens verplaatst deze nieuw gevormde constituent door naar Spec,CP. Volgens Van Craenenbroeck (z.j.) zorgt een morfosyntactische markering, [Repel P], op zogenaamde 'scene setting adverbs' er volgens hem voor dat het bijwoord uit het propositionele domein van de zin, wordt gedreven. Dit P-domein wordt gevormd door IP en kan door werkwoordsverplaatsing vergroot worden. Het bijwoord hecht daarom in hoofdzinnen aan C'. De argument-DP verplaatst omwille van topicalisatie naar Spec,CP en komt daardoor terecht voor de scene-setting adverb. De analyse van Haegeman ten slotte richt zich op *negative inversion* en *non-adjacent subject auxiliary inversion*. Deze syntactische verschijnselen in het Engels zijn vergelijkbaar met de V3-constructie. Haegeman verklaart deze verschijnselen aan de hand van een gearticuleerde CP. In haar zinsmodel bestaat de CP uit meerdere functionele projecties, waaronder een projectie voor scene-setting adverbs. Scene-setting adverbs in een V3-constructie verplaatsen in haar analyse naar deze projectie en getopicaliseerde constituenten verplaatsen naar de daarboven gelegen projectie TopP.

De V3-constructie wordt gekenmerkt door vier belangrijke eigenschappen die een adequate analyse zou moeten verklaren. De eerste is de specifieke constituentvolgorde. Voor het finiete werkwoord staan namelijk twee constituenten, waarvan de tweede altijd een scene-setting adverb is. Dit specifieke soort bijwoorden vormt de tweede eigenschap van de V3-constructie. Temporele en locatieve adverbia zijn gebruikelijker in de constructie dan modale bijwoorden en bijwoorden van frequentie. Bijwoorden van hoedanigheid zijn uitgesloten. Dezelfde verdeling van grammaticaliteitsoordelen is terug te vinden in zinsconstructies waarin een adverbium in een bijzin tussen het voegwoord en het subject geplaatst is. De derde eigenschap is lange afstandsverplaatsing. De twee woordgroepen voor het finiete werkwoord in een V3-constructie kunnen niet over een lange afstand verplaatsen. De vierde eigenschap is recursie. Er kunnen immers in principe oneindig veel scene-setting adverbs in de V3-constructie voorkomen.

De analyse van Barbiers kan de specifieke constituentvolgorde wel verklaren, maar voorspelt ook verkeerde constituentvolgordes. Van Craenenbroeck en Haegeman geven voor de constituentvolgorde een vergelijkbare verklaring, namelijk dat het bijwoord in een V3-constructie verplaatst naar een specifieke positie die alleen voor scene-setting adverbs beschikbaar is. In het geval van Van Craenenbroeck is die positie C' , in het geval van Haegeman is die positie Spec,ScP. Alleen Van Craenenbroeck gaat uitgebreid in op het onderscheid tussen bijwoorden die in een V3-constructie kunnen staan en bijwoorden die dat niet kunnen. Hij geeft een verklaring in termen van scene-setting adverbs, oftewel een klasse van bijwoordelijke bepalingen die een bepaalde context creëren voor de rest van de zin. Dat het voorop plaatsen van scene-setting adverbs ook in de bijzin mogelijk is wordt ook alleen door Van Craenenbroeck opgemerkt en besproken. Volgens Van Craenenbroeck worden scene-setting adverbs door hun markering uit de IP gedreven. Waar deze adverbia terecht komen verduidelijkt Van Craenenbroeck niet.

Dat het onmogelijk is om de twee constituenten voor het finiete werkwoord over een lange afstand te verplaatsen wekt de suggestie dat wat in een V3-constructie voor het finiete werkwoord staat niet een enkele maximale projectie is. Barbiers' analyse kan deze observatie dan ook niet verklaren. De analyses van Van Craenenbroeck en Haegeman benaderen de twee constituenten als twee maximale projecties. Door de onmogelijkheid van het successief-cyclisch verplaatsen van twee constituenten uit dezelfde clause kunnen beide analyses de onmogelijkheid van lange afstandsverplaatsing verklaren. De recursiviteit verklaren de drie auteurs op verschillende manieren. In Barbiers analyse vormen twee constituenten één maximale projectie, omdat één constituent naar de specificieerderpositie van de ander verplaatst. Deze projectie kan op zijn beurt weer verplaatsen naar de specificieerderpositie van een andere constituent om zo weer één maximale projectie te vormen. Zo kunnen tot in het oneindige samengestelde projecties naar de specificieerderpositie van een andere constituent verplaatsen. In de analyse van Van Craenenbroeck hechten scene-setting adverbs die verdreven worden uit het P-domein zich in hoofdzinnen aan C' . Deze tussenliggende positie is recursief, en daarom kunnen oneindig veel scene-setting adverbs naar die positie verplaatsen. Haegeman maakt in haar analyse gebruik van een recursieve scene-settingprojectie.

Omdat Barbiers in tegenstelling tot de andere twee auteurs de twee woordgroepen die in een V3-constructie voor het finiete werkwoord staan als één maximale projectie beschouwt valt zijn analyse amper te verenigen met die van Van Craenenbroeck of de analyse van Haegeman. Deze laatste twee zijn daarentegen wel te verenigen en kunnen bovendien op die manier elkaars problemen oplossen. In een gecombineerde analyse is er sprake van een gearticuleerde CP met een recursieve scene-settingprojectie, waar de scene-setting adverbs uit de IP naartoe verplaatst worden door [Repel P]. Tevens kan er werkwoordsverplaatsing naar het hoofd van deze projectie plaatsvinden. De getopicaliseerde constituent die in een V3-constructie op de eerste positie staat verplaatst in de gecombineerde analyse naar TopP, de projectie boven de scene-settingprojectie.

De gecombineerde analyse lost voor de beide analyses problemen op. Voor Van Craenenbroecks analyse geldt dat er geen gebruik gemaakt hoeft te worden van adjunctie aan C' , dat de bijzinsstructuur duidelijker is en dat uitvergroting van het P-domein door werkwoordsverplaatsing niet nodig is. Voor Haegeman geldt dat het hoofd van scene-settingprojecties niet leeg hoeft te zijn, dat de reden tot de verplaatsing van scene-setting adverbs helder is en dat er geen tweede recursieve scene-settingprojectie onder C° nodig is. Desalniettemin blijven er ook voor de gecombineerde analyse vraagstukken bestaan. De reden dat het finiete werkwoord verplaatst naar de hoofden van de scene-settingprojecties is immer onduidelijk, evenals de rol van Spec,FinP in de gecombineerde analyse. Daarnaast is de optionaliteit van de verdrijving door [Repel P] nog niet verhelderd. Tot slot is het ook onduidelijk waarom de projectie ScP alleen beschikbaar is voor scene-setting adverbs die verdreven worden uit de hoofdzin.

5. Bibliografie

Aboh, E. (2004) *The Morphosyntax of complement-head sequences. Clause structure and word order patterns in Kwa*. New York: Oxford University Press.

Barbiers, S. (1995a) Another case of scrambling. In: *Linguistics in the Netherlands 1995*, 13-24.

Barbiers, S. (1995b) *The syntax of interpretation*. Proefschrift Leiden. Den Haag: HAG.

Den Besten, H. (1989) *Studies in West-Germanic syntax*. Proefschrift KU Brabant.

Geerts, G., Haeseryn W., de Rooij, J. & van den Toorn, M.C. (1984) *Algemene Nederlandse Spraakkunst*. Groningen-Leuven: Wolters-Noordhoff.

Haegeman, L. (2010) *Main clause phenomena and the left periphery*. (te verschijnen) Draft 2 06/04/2010. Oxford: Oxford University Press.

Koizumi, M. (1995) *Phrase Structure in Minimalist Syntax*. Proefschrift MIT.

Platzack, C. (1996) *Germanic Verb Second Languages – Attract vs. Repel: On optionality, A-bar movement and the symmetrical/asymmetrical Verb Second hypothesis*. E. Lang & G. Zifonun (eds). *Deutsch – typologisch*. Berlin: Walter de Gruyter. 92-12

Richards, N. (2001) *Movement in Language: Interactions and Architectures*. Oxford: Oxford University Press

Rizzi, L. (1997) The fine structure of the left periphery. In Liliane Haegeman (ed.), *Elements of Grammar*. Dordrecht: Kluwer, 281-337.

Van Craenenbroeck, J. (z.j.) *(Apparent) V2-violations in Dutch*. (Ongepubliceerd) Universiteit Leiden.